

2014

HELENA LISSMATZ,
RÅDGIVARE BANK,
DALARNAS
FÖRSÄKRINGSBOLAG.

DALARNAS
FÖRSÄKRINGSBOLAG
Bank & Försäkring

MATS ERIKSSON PÅ DALARNAS FÖRSÄKRINGSBOLAG
BESÖKER KIL PER KARLSSON PÅ MORA BIL OCH
TRAKTOR.

Innehåll

Inledning

- 4 Vd-ord
- 6 Vision och mission
- 7 Kundundersökningar
- 8 Året i korthet

Verksamheten

- 10 Affärsområde Bank
- 12 Affärsområde Privat
- 14 Affärsområde Företag
- 16 Företag Liv
- 18 Skadeförebygg
- 20 Skador
- 22 Hållbarhet
- 24 Samverkan
- 26 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 31 Femårsöversikt
- 32 Resultaträkning koncernen och moderbolag
- 33 Rapport över finansiell ställning för koncernen
- 34 Balansräkning för moderbolaget
- 35 Rapport över förändringar i eget kapital
- 36 Rapport över kassaflöden
- 37 Resultatanalys
- 38 Noter till finansiella rapporter

Bolagsstyrning

- 72 Bolagsstyrningsrapport
- 75 Styrelse, revisorer och fullmäktige
- 77 Företagsledning
- 78 Ordlista

Bolagsstämma 2015

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 26 mars 2015 på Dalarnas Försäkringsbolag.

Produktion: Dalarnas Försäkringsbolag i samarbete med Helikopter Brand Design.
Foto: Håkan Olsén, Darko Bojanic, Jonas Bilberg och Dalarnas Försäkringsbolags bildbank.

Redaktionell text: Håkan Edvardsson, Reporter.se

2014

Efter ett år som 2014 kan vi inte känna annat än glädje och tillfredsställelse. Våra kunder uppskattar oss och har under året blivit ännu fler. Våra medarbetare trivs och är mycket engagerade i att göra våra kunder ännu nöjdare. När vi tittar på ekonomin, så har vi återigen ett år med ett mycket starkt resultat bakom oss. Faktiskt har vi konstaterat att fjolåret ur ett ekonomiskt perspektiv var ett av de bästa i bolagets historia.

Vi hade ett stabilt resultat i sakförsäkringsrörelsen trots ett antal riktigt stora skador, något vi alltid ska ha en beredskap och ekonomiska resurser för att hantera. Bland annat är det resultatet av en bred riskspridning - en stor kundbas där alla inte drabbas samtidigt. Vi lägger också stor eftertanke på att välja rätt nivåer avseende återförsäkringen utanför bolaget för större skador. Till detta kan läggas en mycket god kapitalavkastning under året. Den var lite oväntad med tanke på att vårt fokus är låg risk och stabilitet, men sjunkande räntor och stigande aktiemarknader var med oss detta år. Detta parat med att vår relativt unga bankrörelse också nu börjar stå på egna ben ekonomiskt har gett oss det här fina resultatet.

En del av årets överskott bygger vi på vårt kapital med. Vår grundprincip är att kapitalet minst måste växa i samma takt som bolaget växer, en betryggande reserv för de extrema situationer som skulle kunna uppstå. Det totala resultatet ger också goda möjligheter till framtida återbärningar. Vi hade under det gångna året förmånen att kunna ge våra kunder återbärning motsvarande en femtedel av inbetalade premier, ett besked som mottogs mycket väl.

OMSKAKANDE BRAND

Sommarens skogsbrand i grannlandet Västmanland var en omskakande upplevelse. Själv har jag ett torp i Norberg bara några kilometer från där branden stannade och hade hjärtat i halsgropen när olika besked gavs om eventuell utrymning av orten. Den här typen av oväntade stora katastrofer är inte vardagsmat för oss i Sverige. Likafullt är det en nödvändighet och en viktig del av vårt uppdrag som försäkringsbolag att alltid vara beredda på det oförutsedda. Sannolikheten är stor att just det vi inte väntat oss faktiskt händer, vi vet bara inte vad och när. Något som mitt i bedrövelsen över de drabbades situation ändå kändes gott att se, var hur vi i länsförsäkringsgruppen hanterade situationen i semestertider. För vårt län handlade det mycket om omfattande sotskador på fastigheter och egendom. Kunderna uppskattade våra tydliga och snabba besked om vad som gällde och goda råd om hur man kunde hantera nedsmutsningen. Likaså vår snabba skadehantering och goda tillgänglighet.

VÅRA MEDARBETARE VIKTIGAST

Undersökningar bekräftar att kunderna är väldigt nöjda med oss. När vi frågar varför man är så nöjd, blir det tydligt att våra medarbetare – deras bemötande och service – är den främsta orsaken. Efter det kommer pris, tillgänglighet och villkor. Ett annat tydligt tecken på nöjda kunder är att nya strömmar till. I synnerhet till banken där vi växer kraftigt. Det finns många fördelar i att ha både bank- och försäkringstjänster samlade på samma ställe, allt handlar om ekonomisk trygghet. Många tilltalas också av att vår bank är kundägd, överskottet går i någon form tillbaka till kunderna.

HJÄRTAT KLAPPAR FÖR KUNDERNA

Vartannat år genomför vi en medarbetarundersökning där vi stämmer av hur man upplever att arbetet fungerar, och hur förutsättningarna ser ut för att överträffa kundernas förväntningar. När vi i höstas åter ställde frågorna kunde vi med stor glädje konstatera att utfallen var än mer positiva än i undersökningen 2012. Vi slår rekord när det gäller lojalitet och stolthet över att jobba i bolaget. Som tjänsteföretag är det en avgörande förutsättning för att fortsätta vara kundernas förstaval - att våra medarbetare trivs, har rätt förutsättningar och vill det bästa för kunderna i alla lägen.

OROSTECKEN I OMVÄRLDEN

Om vi blickar bortom länsgränserna finns oroande tendenser – inte alltid lätta att tolka. Å ena sidan ser vi en relativt stabil ekonomisk utveckling med låga räntor och i stort sett ingen inflation. Samtidigt är tillväxten att betrakta som stapplande. Framtiden ur ett ekonomiskt perspektiv blir svår att förutse med den skolbok vi har idag. Man kan också reflektera över det säkerhetspolitiska läget. Vår omvärld har gått i en riktning mot ökande social oro både långt borta och i vårt närområde. För oss på Dalarnas innebär det här att vi tittar på hur vi än mer kan bidra till ökad trygghet i länet med de möjligheter vi har. Vi ger redan idag stöd till ett hundratal föreningar i vårt län, varav många gör viktiga insatser för att stärka integrationen och på det sättet stärka länet.

Miljömässigt ser vi en mängd hot omkring oss, där vårt skadeförebyggande arbete i länet är vårt viktigaste bidrag. Det gäller allt ifrån brand till vattenskador och trafik - färre skador är alltid en miljövinst. Visste du till exempel att det koldioxidutsläpp som blir konsekvensen av en villabrand, motsvarar ungefär utsläppet om du skulle köra en bil fyra varv runt jorden? Det finns fler drivkrafter bakom vårt skadeförebyggande arbete, det handlar givetvis om att begränsa mänskligt lidande och även att minimera ekonomisk skada.

NYTT ÅR – NYA PLANER

Nu är vi redan inne i starten på ett nytt år. I det korta perspektivet är det alltid svårt att bedöma hur skadeutfallet ska bli. Ur det finansiella perspektivet har vi också ett svårbedömt läge - räntorna kan knappast bli mycket lägre, vi börjar till och med tala om negativa räntor. Då är det möjligt att risktillgångar fortsätter uppåt i brist på andra alternativ. Det gäller då att vara på sin vakt, bubblor kan skapas och vi vill inte vara en del i dessa.

En faktor som är positiv för vår region är effekten av den omlagda räntepolitiken, som medfört att kronan försvagats. Det leder förhoppningsvis till positiva effekter på den för vår region så viktiga basindustrin.

Stärkt av nöjda kunder, motiverade medarbetare och ett gott resultat går vi nu in i 2015 med stor tillförsikt – vi tänker fortsätta leverera det bästa erbjudandet och kundmötet i vår bransch till dalfolket!

Anders Grånäs

Året i siffror

NYCKELTAL	2014	2013
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	388	214
Balansomslutning, Mkr	6 922	5 815
Konsolideringsgrad, %	304	296
Antal anställda	256	262
Totalt antal kunder	165 069	163 134

Bank		
Inlåning, Mkr	4 168	3 843
Utlåning, Mkr	1 407	1 368
Bostadsutlåning, Mkr	6 524	5 958
Förvaltd fondvolym, Mkr	1 144	826
Antal kunder	40 736	38 900

Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	335	358
Totalt försäkringskapital, Mkr	6 657	6 232
Antal kunder	50 798	50 807

Sak		
Premieintäkt, Mkr	1 122	1 018
Tekniskt resultat före rabatter, Mkr	144	147
Återbärning och rabatter	175	232
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	88
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	9,9	7,4
Antal kunder	145 670	144 026

Marknadsandelar		
Hushåll	65,6	65,3
Personbil	63,5	62,7
Företag	43,3	43,2
Tung lastbil	63,5	62,4

Vision och mission

DALARNAS VISION

”Dalarnas Försäkringsbolag är kundens val inom bank och försäkring.”

DALARNAS MISSION

”Vi minskar risker och skapar trygghet i Dalarna.”

En vision, en framtidsbild, behöver inte vara mätbar. Den behöver inte ens vara möjlig att uppnå men den skall driva oss framåt i rätt riktning. På samma sätt ska en mission peka på kärnan i vårt uppdrag. Vi upplever att vår vision och mission tillsammans ger oss rätt förutsättningar för att utvecklas tillsammans.

Upplevelsen av Dalarnas Försäkringsbolag – så säger kunderna

En lokal kundnöjdhetsundersökning genomfördes i slutet av sommaren. Utfallet var mycket gott. Våra kunder inom både försäkring, bank och liv uppskattar oss främst för mötet med våra medarbetare, ett personligt möte som präglas av enkelhet, snabbhet och kunnsighet. Därefter följer tillgänglighet och pris, dock med en anmärkningsvärt mycket lägre betydelse. Undersökningen visar att vi har länets nöjdaste försäkringskunder.

”De har bra personal; vänligt bemötande, är hjälpsamma och positiva.”
KVINNA, 41 ÅR

”De hann kontakta oss innan vi kontaktade dem när de såg att vi skulle flytta”

KVINNA, 25 ÅR

”Det har varit personlig service; inte att man måste knappa sig fram i en evighet utan det har varit en person som svarat”

KVINNA, 52 ÅR

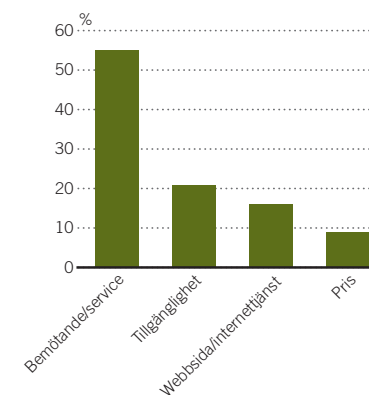
”De är intresserade, de informerar om vad man kan nyttja, de är på tå hela tiden, de bygger ett förtroende”

MAN, 38 ÅR

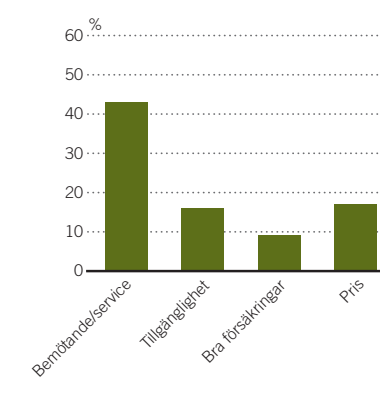
”Det är snabba ryck – från första kontakt och sedan under hela skadehanteringen.”

MAN, 70 ÅR

VAD ÄR DET SOM GÖR DIG NÖJD MED DALARNAS SOM BANK?

VAD ÄR DET SOM GÖR DIG NÖJD MED DALARNAS SOM FÖRSÄKRINGSBOLAG?

KÄLLA: EN KUNDMOTIVUNDERSÖKNING GENOMFÖRD I AUGUSTI 2014 AV SCANDINFO MARKETING RESEARCH, PÅ BESTÄLLNING AV DALARNAS FÖRSÄKRINGSBOLAG.

Våra värdeord

Dalarnas Försäkringsbolags värdeord utgör grunden för vår verksamhet och skapar förutsättningar för vårt agerande, både mot våra kunder och mellan medarbetare. De fyra värdeorden är Kompetens, Omtanke, Ärlighet och Trygghet – så här ser vi på dessa begrepp.

ÄRLIGHET

Vi agerar på ärliga grunder och kunden ska förstå att vårt förslag grundar sig på kundens faktiska behov.

KOMPETENS

Med vårt kunnande ska varje kund känna sig unik och exklusiv utifrån sina förutsättningar. Vi ska alltid använda vår kompetens på ett omsorgsfullt sätt.

TRYGGHET

Utifrån vår kompetens, omtanke och ärlighet ska kunden känna en stor trygghet hos oss.

OMTANKE

Hos oss är man alltid välkommen. Det är en förutsättning för en enkel och naturlig relation där kunden upplever vår omtanke.

† Johan Pettersson, Skadeförebygg, informerar branschfolk på vattenskadeseminarium.

† Karin Nises, vice ordförande i styrelsen, provkör lastbil i simulator på bolagsstämman.

† Laila Thunstedt, Karin Nordqvist och Bo Ahlberg belönas för sina 25 år i företaget på bolagsstämman.

† Lisa Wiklund Heimer och Dennis Wikström är värdar i vår nya entré i Falun.

← Jonas Gustafsson delar ut en 6 kg brandsläckare till matchens lirare i Leksands IF och Växjö Lakers.

Januari

Lördag den 18 januari är vi på plats i Kläppen på Free Ski Day. Vi delar ut 300 buffär till dalfolk som åker gratis hela dagen. Ett lyckat samarbete med Kläppen och Mix Megapol.

Februari

På mötet för val till Fullmäktige i Borlänge och Falun beskriver Maria Engholm vad det innebär att vara fullmäktigeledamot

och Anders Grånäs berättar om bolaget, vår historia, organisation och ekonomi. Johan Pettersson och Roger Andersson visar hur Dalarnas Försäkringsbolag jobbar för att minska skadorna i länet.

Mars

Den 19 mars samlas 140 medarbetare i Kristinehallen i Falun för att lyssna på Stefan Holm som delar med sig av erfarenheter från friidrotten och sina tankar kring hur man motiverar sig för att nå sina mål och utvecklas vidare.

Bolagsstämman på Grand Hotell den 27 mars inleds med en minimässa med frågesport och

deltagarna kan provköra lastbil via simulator. Gästföreläsare Gunnar Wetterberg delar entusiasmerande med sig av sina slutsatser kring hur befolkningsutvecklingen samspelar med samhällsutvecklingen.

April

På Dalarnas Trafiksäkerhetsförbunds årsmöte erhåller Christer Johansson NTF's förtjänsttecken i silver för sitt idoga och långsiktiga trafiksäkerhetsarbete.

Tolv medarbetare från Dalarnas Försäkringsbolag cyklar Spin of Hope, Sveriges största spinning-event till förmån för Barncancerfonden.

Maj

Maria Engholm, styrelseordförande för Dalarnas Försäkringsbolag, utses till ledamot i styrelsen för Länsförsäkringar Bank.

Juni

Länsförsäkringsgruppen beslutar att lägga en gemensam kundservice i Dalarna för att möta kundernas krav på tillgänglighet och kvalitet. Det positiva beskedet får stort genomslag i alla Dalarnas medier.

Dalarnas.se får nytt utseende då alla Länsförsäkringsbolag byter till webbplatsform med modern funktion, anpassad för läsplattor och mobiltelefoner.

Vi satsar på att aktivera vår

ÅTERBÄRING 2014

Fint resultat ger återbärning

Styrelsen för Dalarnas Försäkringsbolag fattar beslut om återbärning, baserat på det goda resultatet 2013 och därmed drar projektet igång. Brev med återbäringsbesked når kunderna i början av september och utbetalningarna sker 6–19 oktober. Vi bemannar telefonerna för att klara den stora mängd samtal som kommer in från kunderna.

Återbäringskampanjen pågår i fyra veckor från den 6 oktober och går i flera kanaler. Vi gör en Återbäringsfilm och Lena Willemark från Älvdalen är vår röst både i tv och radio. En varm septemberdag skapas kampanjbilden som sen syns på våra kontor, i lokala annonsblad, tidningar och vid busskurer över hela länet. Bilden illustrerar folket i Dalarna.

Oktober

I våra sponsoravtal med hockeyföreningarna i Leksand och Mora ingår en kväll som matchvärdar. Team från Dalarnas finns på plats. Vi svarar på frågor och delar ut en frågesport på tema återbärning, pen-nor och reflexer. Vinnarna erhåller en goodiebag från Dalarnas.

November

Våra populära vattenskadeseminarier genomförs på sex orter i länet där vi informerar branschfolk om nyheter och regler. Årets tema är våtrum, installationer och kök, där skadorna ökat markant under de senaste åren. Uppslutningen är som vanligt god, i Mora kom närmare 170 deltagare.

December

Årets adventskampanj förmedlar goda råd för att undvika brand, och vår hustomte är Tomas Bergqvist på Skadeförebygg. Tomas syns under hela december i annonser, på kontoren och i korta, informativa filmer på Facebook och dalarnas.se. Kontoret i Falun håller öppet på skyltsöndagen och tar emot ca 800 personer under några timmar. Vi serverar glögg, fika, pratar och säljer brandskyddsprodukter. Kunderna tävlar om fina priser i en jultävling med brandtema som pågår under hela december.

Året i korthet

”Jag ser
det som ett
hedersupp-
drag att få
hjälpa till.”

HELENA LISSMATZ, RÅDGIVARE BANK

Hur förklarar man för en 19-årig elektriker som tjänar 40 000 kronor i månaden i Norge, att det är klokt att spara? Hur skyddar man ekonomin för en ung familj som vill köpa hus, så att paret klarar både högre ränta och eventuella sjukskrivningar? Fråga Helena Lissmatz, Rådgivare Bank i Malung. Hon har jobbat med de frågorna i över 15 år.

– Privatekonomi handlar om balans och trygghet. Man ska inte bara spara och stoppa undan till pensionen, man måste leva och njuta av det man har också, säger Helena och fortsätter:

– Planerar man inte sin ekonomi på rätt sätt skapar man heller inte möjligheter att leva som man vill senare i livet.

Kärleken förde Helena tillbaka till Malung. Valet att jobba inom bank gjorde hon efter två år på Calle Flygares teaterskola i Stockholm och en tid som skådespelare. Bland annat medverkade hon i Peter Settmans komedi "Snutarna".

– Det där var en dröm som ung, och jag tycker man ska ge sina drömmar en ärlig chans. Allt gick inte som jag hoppades så jag sadlade om. Men, det jag lärde mig om kommunikation mellan människor, muntlig och tyst, har jag stor nytta av idag.

LIVETS STORA SKEDEN

Helena följer familjer genom livets stora skeden; från sparandet som startas vid födseln, via lån till första bilen och boendet, sparandet till barnen, pensionssparandet, köp av kombi, skoter, båt, husvagn eller fritidshus, pensionärs-livet, sparandet till barnbarnen och allt som hör där till.

– Över tid kommer vi väldigt nära kunderna, vi hanterar ju en viktig del av människors liv. Är inte ekonomin skyddad och i balans kan det föra med sig många problem. Jag ser det som ett hedersuppdrag att få hjälpa till.

Även om jobbet och naturutflykterna med familjen fyller vardagar och helger har Helena nu börjat närma sig scen och salong igen. En gång i veckan leder hon Kulturskolans teatergrupp.

Helena med kollegorna Anneli Skoog och Marcus Windahl på Malungskontoret.

Eleverna repeterar verket Flugturen.

– Det är väldigt roligt och många drömmar om att stå på scen. Kan jag hjälpa till med det hemma i Malung, gör jag det gärna. Livet handlar ju som sagt inte bara om att spara och planera. Det ska levas här och nu också.

AFFÄRSOMRÅDE BANK

Kompetenser: Lån, företagskrediter, sparande, pension, ISK, kort, betalningar m.m.

Fokus 2015: Utveckla kundmötet

FEM TIPS FRÅN HELENA

1. Se regelbundet över lån, sparande, placeringar och pensionen.
2. En tvåbarnsfamilj med villa och bil bör ha en buffert på ca 40 000 kronor.
3. Planera vad du vill göra och anpassa ekonomin efter det.
4. Finns det möjlighet, börja spara tidigt till barnen.
5. Helkunder hos Dalarnas får lägre kostnader - kolla upp det!

FÖRST MED BOLÅNELICENSIERING

– Vi är den första banken i Dalarna som inför bolånelicens för alla rådgivare. Med det följer ett helhetstänkande kring kundernas ekonomi, konstaterar bankchef Mats Johansson.

2014 var ett bra år med god tillväxt och plusresultat efter flera år av stora investeringar i verksamheten. Länsförsäkringar fick pris som Årets Bank av tidningen Privata Affärer och Svenskt Kvalitetsindex deklarerade att gruppens bankkunder var Sveriges mest nöjda. Ett 50-tal medarbetare runt om i länet arbetar med bank och genomgår regelbundet olika fortbildningar. 2014 låg tyngdpunkten på den omfattande bolånelicensieringen.

– Med utgångspunkt från varje kunds situation skapar vi största möjliga långsiktiga trygghet. En familjs ekonomi handlar om mycket mer än inkomst, räntor och amorteringshastighet. Finns det skydd vid eventuell

arbetslöshet? Kan familjen bo kvar även om någon blir allvarligt sjuk eller vid dödsfall? Vad vill man spara till på kort och lång sikt? Hur ser livsplanen ut? Vår rådgivning syftar till att ge kunderna bra överblick och kontroll på hushållets ekonomi, fastslår Mats Johansson.

Mats Johansson, chef Affärsområde Bank.

”Kunderna möts alltid av en röst på Dalarnas”

KUNDERCENTERCHEF JENNY LUNDIN

– Närhet och personlighet gäller för mina relationer med medarbetarna, och det gäller för alla våra kontakter med kunderna som ringer hit. Det och vår kompetens genomsyrar hela verksamheten. Det är därför man möts av en röst när man ringer Dalarnas, inte en tonvalsrobot. Vi ska alltid vara begripliga och tydliga.

Det säger Jenny Lundin, chef för Kundcenter i Borlänge sedan våren 2014. I dagsläget coachar hon tio anställda i lokalerna intill E16, med perfekt utsikt över IKEA och bangården på andra sidan vägen.

– Enkelt uttryckt ska jag se till så att medarbetarna har den kunskap och de redskap som behövs för att kunna svara på alla frågor de får, säger Jenny.

Till sin hjälp har Jenny och hennes medarbetare ett flertal system. De kan enkelt se tiderna i telefonkön, som aldrig ska överstiga 30 sekunder, och får snabbt en överblick av kundens totala engagemang i bolaget. Därutöver finns databaser med försäkringsvillkor och hela Länsförsäkringsgruppens samlade kompetens.

– Vi har all teknisk hjälp vi behöver och systemen blir allt bättre. Kunderna kan göra mer och mer själva, och de kan göra det dygnet runt. Men viktigast är ändå närheten, den personliga kontakten.

Anneli Almer svarar på kundernas frågor och tecknar försäkringar.

MJUKA VÄRDEN

Jenny understryker att det var de mjuka värdena som fick henne att söka sig till Dalarnas Försäkringsbolag när studierna till systemvetare vid Högskolan Dalarna var klara. Under studietiden jobbade hon extra och ringde upp företagets kunder på kvällstid. Hon märkte snabbt att chefernas prat om kundnöjdhet, service och närhet faktiskt stämde med verkligheten.

– Många av oss hade jobbat med telefonförsäljning för andra företag tidigare, och skillnaden i bemötande från de vi nu ringde var enorm. Vi har helt klart ett stort förtroendekapital att förvalta.

Dalarnas Försäkringsbolag har fått Länsförsäkringsgruppens uppdrag att forma ett nytt, nationellt kundcenter med bankkompetens. Även här är ambitionen att jobba med kunden i centrum.

– Jag sitter med i projektgruppen. Vi är helt klara över att våra tjänster via internet kan förfinas och utökas, samtidigt som vi stärker den personliga servicen, avslutar Jenny.

AFFÄRSOMRÅDE PRIVAT

Enheter: Sju kontor, Säljstöd Sak, Kundcenter, Ombud, Utbildning/Projekt

Fokus 2015: Förenkla och förbättra kundmötet

Jenny Lundin, Tomas Vikman och Anneli Almer jobbar tillsammans med sju kollegor på Kundcenter i Borlänge.

ALLA DELTAR I STRATEGIARBETET

– Ledarskapsutbildningen för chefer och strategidiskussionerna med de anställda var två viktiga satsningar under 2014. De bidrar till att vi har gemensamma verktyg och begrepp för att utveckla vår kompetens, service och tillgänglighet vidare, säger Johan Sundström, chef för affärsområde Privat.

Med normalt antal skador, god tillväxt och kontroll på de egna kostnaderna blev 2014 års resultat väldigt bra. Under året delades 200 miljoner kronor ut i återbäring till kunderna, vilket är en unik och väldigt stark form av kundvård.

– Bolaget har växt kraftigt sedan jag började, med nya produkter, nya tjänster och ny personal. Nya redovisningskrav tillkommer ständigt. Vi måste hela tiden utveckla orga-

nisationen och individerna, för att tillsammans klara marknadens nya krav, säger Johan och avslutar:

– Därför genomför vi våra utbildningar. Därför bygger vi fler kundmötesplatser på huvudkontoret i Falun. Därför bygger vi upp ett nytt kundcentrum i Borlänge.

Johan Sundström, chef Affärsområde Privat.

”Vi vet när på året vi ska besöka gården”

TOMAS SUNDSTRÖM, DISTRIKTCHEF LANTBRUK

Magnus Nilsson och Tomas Sundström
besöker potatisodlaren Per-Anders
Roslund på Nirsgården

– Lantbrukarna är nog våra mest komplexa kunder. Per-Anders här har allt från sin pick-up, som han lastar full med potatis och kör till olika marknader, till sitt pensionssparande hos oss. Det är maskiner, fastigheter och avbrottsförsäkring däremellan, säger Tomas Sundström och sveper med blicken över potatisförpackningsmaskinen på den välskötta gården vid Dalälvens strand.

Tomas Sundström började på Dalarnas Försäkringsbolag som tjugoåring 1985. Först på kundtjänst, där han svarade på frågor om alla typer av försäkringar.

– Det var en bra skola, men när det dök upp en öppning på Lantbruk sökte jag mig hit. Nu har jag varit runt på gårdar i Dalarna i över tjugo år, och kundbesöken är det absolut bästa med jobbet. Det händer saker i vårt utbud också, som gör det lättare och säkrare för våra kunder. Det informerar jag gärna om, säger Tomas.

TUSEN TON POTATIS

På Nirsgården odlar Per-Anders Roslund och hustrun Erika cirka tusen ton potatis per år.

– Jag jobbade som maskinreparatör efter skolan och det är en väldigt bra erfarenhet. Maskinerna måste fungera, annars kommer vi efter och tappar intäkter. Det är små marginaler, konstaterar Per-Anders innan han och Tomas återvänder till listan över allt som är försäkrat hos Dalarnas. De fortsätter runt den nya, 2 000 kvadratmeter stora, maskin- och lagerbyggnaden.

– På ett år hinna det hända mycket på en gård, och att ringa försäkringsbolaget är inte det första man tänker på, säger Tomas och fortsätter, med ryggen mot åtta pallar Matsro delikatess-potatis:

– Oavsett vilken verksamhet som bedrivs går produktionen alltid först på en gård. Vi anpassar vår service efter det, och vet när på året vi ska besöka gården.

Vid dagens besök är Magnus Nilsson med. Han är expert på sparande- och pensionsfrågor för företagare, och med cirka tjugo år kvar till pensionen börjar det bli dags för Per-Anders och Erika att tänka mer på det. Per-Anders håller kokande vatten i stadiga koppar och ställer fram ett paket frystorkat kaffepulver och en korg med småkakor. Det som först var ett härbre, sedan

Tomas Sundström, chef Lantbruk.

en stuga för uthyrning är nu ett kontor med fika-rum. Här sköts administrationen. Intill datorns tangentbord vilar pärmar och en svart keps med gårdens tryck.

– Farsgubben hade Dalarnas. Tomas du hann väl hjälpa honom också? Själv har jag varit i Dalarnas rullor sedan jag föddes och barnen är redan försäkrade där. Det som funkar bra fortsätter man med, har jag en fråga ringer jag Tomas. Eller dig Magnus när det gäller sparandet nu då. Det är bäst du ser till att det går åt rätt håll, skrattar Per-Anders och rör om i koppen.

AFFÄRSOMRÅDE FÖRETAG

Enheter: Företag Sak, Företag Liv, Lantbruk, Mäklare, Storkund Företagsmotor, Skadeförebygg

Fokus 2015: Skadeförebygg

Grannen heter Roland Wedberg, från prästgården i Stora Skedvi. Chevyn köptes i Alabama.

STORA SKADOR OCH NÖJDA KUNDER
– Årets resultat präglas av många osedvanligt stora skador, konstaterar Thomas Norgren, chef för Affärsområde Företag. Förutom stora skador inom bland annat skogsindustrin finns även positiva faktorer värda att understryka.

– Väldigt få kunder väljer att lämna bolaget, det är extremt få företag och lantbruk som avslutar sina försäkringar hos oss. Samtidigt har vi en bra nyförsäljning och fortsätter öka från en redan hög nivå. Vi tolkar det som att kunderna är fortsatt nöjda och trygga med vårt sätt att jobba nära dem. Det förtroendet är vi väldigt rädda om.

– Sett ur ett tioårsperspektiv är 2014 ett extremt skadeår, som sam-

tidigt visar hur viktig vår roll är i sammanhanget – att trygga verksamheten och den fortsatta driften för länets företagare och lantbrukare, avslutar Thomas Norgren.

Thomas Norgren, chef Affärsområde Företag.

”Det bygger
på ärlighet”

MATS ERIKSSON, DISTRIKTCHEF FÖRETAG LIV

– För att ligga riktigt nära en marknad, som egentligen är summan av alla företag och företagare, bör man bo i närområdet. Jag pratar med folk på gatan, vid lunchstället, i kön på affären och får hela tiden veta saker. Det bygger på ärlighet och att man vet vad man pratar om. Annars förlorar man kundernas förtroende direkt.

Mats Eriksson, även kallad Mas, är tidigare hockeyspelare i Mora IK. Sedan tjugosex år tillbaka är han expert på sparande och placeringar för företagare i norra Dalarna. Idag besöker han Moras Fordhandlare.

– Det kommer du nog inte ihåg, men en hockeyträning ramlade jag framför bålet och slog ut biten av en framtand. Jag var mindre, men ville gärna vara med när brorsan, du och de andra tränade, säger Per Karlsson, som äger och driver Mora Bil och Traktor tillsammans med sin bror Tommy.

MÅNGA MIL I BILEN

Kunderna i Mora och Orsa besöker Mats med kort varsel, men åker han längre ut i länet lägger han upp en resplan. Det blir många mil i bilen.

– Mondeen jag köpte av dig har gått över 22 000 mil nu, säger Mats till Per, och så fortsätter de att granska hur placeringar och sparande utvecklats. Per konstaterar:

– Det där får Mats sköta. Han vet vad som kan göras och berättar om plus och minus för olika alternativ.

Mats Eriksson och Per Karlsson pratar hockeyminnen.

Bilhallen, verkstaden och verksamheten är också försäkrade i Dalarnas Försäkringsbolag. Så var det även när Pers och Tommys far, Kil-Lars, drev firman.

– Jag samarbetar nära mina kollegor som kan sakförsäkringarna. Det gör det lättare för kunderna, att vi håller ihop ekonomin åt dem, säger Mats och återvänder till Per som precis löst en fråga med brorsan på verkstaden. Båda jobbar helst där.

Besöket börjar lida mot sitt slut. Samtalet glider in på annat. Ett handslag rundar av. Mats sätter sig i bilen, med sikte på nästa besök.

Per Karlsson driver Mora Bil och Traktor tillsammans med sin bror.

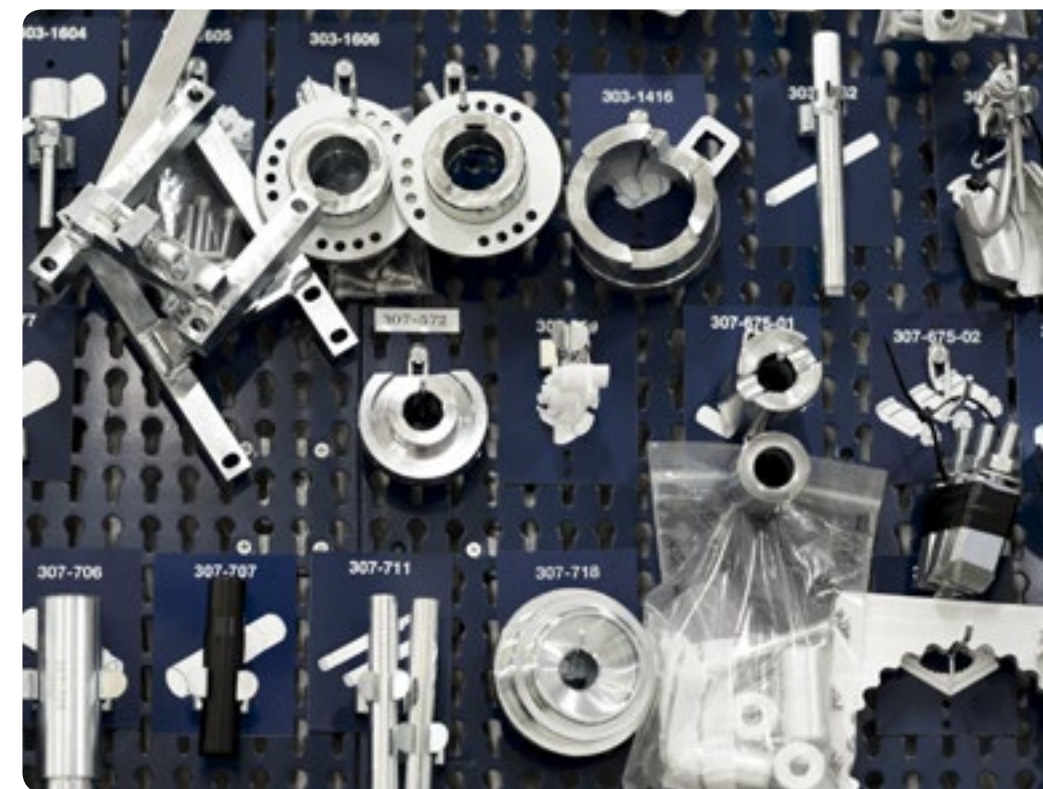
FÖRETAG LIV

Kompetenser: Pension, sparande, placeringar, kapital-, liv- och sjukvårdsförsäkring m.m.

Fokus 2015: Placering av pensionskapital, sjukvårdsförsäkring och löneväxling

FEM TIPS FRÅN MATS

1. Ta med både revisor och rådgivare i planeringen av pension och sparande
2. Planera för olika scenarier, på kort och lång sikt
3. Sprid dina avsättningar mellan olika lösningar och risknivåer
4. Säkra snabb vård och skydda dig och företaget vid sjukdom
5. Se regelbundet över utvecklingen på dina placeringar

KOMPETENS OCH NÄRHET

– Kompetensen hos medarbetarna är viktigast. Många av dem har lång erfarenhet, men i vår bransch finns alltid något nytt att lära, säger Niklas Haglund, chef Företag Liv.

En prioriterad arbetsuppgift är att hjälpa länets företagare att placera sina pengar så klokt som möjligt och att se till att de har rätt försäkringsskydd. Det handlar om pension och sparande i fonder men också om försäkringar som ger snabb vård och ersättning om olyckan är framme. Antalet sålda sjukvårdsförsäkringar har fortsatt växa starkt under året.

– Vi har arbetat mycket med att hjälpa kunderna flytta sitt pensionskapital mellan olika förvaltningsformer under 2014. Att attrahera kunderna så att de flyttar sitt befintliga pensionskapital till oss är en viktig uppgift som ökar i betydelse, säger Niklas.

– När det gäller rådgivning om sparformer är det viktigt att vi följer upp dessa. Har kunden fått rätt

frågor? Tar kunden rätt risk avseende sina tillgångar och önskemål? Niklas fortsätter:

– Genom Länsförsäkringsgruppens marknadsdagar, annan fortbildning, interna träffar och löpande omvärldsbevakning håller vi oss uppdaterade.

Ser vi en öppning som är bra för länets företagare tar vi snabbt med oss det ut på vår marknad.

Niklas Haglund, chef Företag Liv.

”Ett konkret sätt att visa omtanke”

SKADEFÖREBYGGARE PETER SVENSSON

– Nu ska vi till en kåk med en toalett och ett badrum som sett likadana ut i trettio år, sedan byggtiden på 1980-talet. Men vi har också ett nytt badrum, en öppen spis och klassikern diskmaskinsanslutningen att kontrollera.

Det berättar Peter Svensson, skadeförebyggare vid Dalarnas Försäkringsbolag, på väg ut för att kostnadsfritt undersöka ännu en villa som nyligen försäkrats i bolaget. Han letar risker som kan leda till skador på grund av fuktbildning, läckage eller brand, och han gör det hemma hos kunderna.

– Vi ser det här som ett konkret sätt att visa omtanke. Genom att förhindra skador sparar vi kunderna mycket besvär. Det tar bara en halvtimme eller timme, beroende på hur många frågor som kommer upp, säger Peter och ringer på dörren på avtalad tid.

RENT OCH TORRT

Servicen erbjuds nya villakunder i hela länet och nio av tio tackar ja. Inne i villan tar Peter fram sitt protokoll, startar sin surfplatta och förklarar snabbt vad som ska göras och vad han gärna vill kika på.

– Man kan ju inte bara braka på hur som helst hemma hos folk. Jag brukar börja med att känna mig för. Badrummen och tvättstugan går igenom. Fokus ligger på golvbrunnarna, som ska vara rena och sitta fast, rörgenomföringar genom kakel och klinker, och skicket på golv och väggar. Den tidigare byggnadsingenjören växlar från knästående till liggande.

– Här var det rent och torrt, konstaterar han. Sen kollar Peter anslutningen till diskmaskinen. Ficklampan och händerna löper över slangar och kopplingar som bör fästas bättre. Tråget som ska fänga upp ett mindre läckage finns på plats.

– Ett litet tips är att du tar för vana att stänga av vattnet till diskmaskinen när den inte körs. Då åldras inte packningarna i förtid, säger Peter när han slutligen, stående vid köksön, går igenom protokollet med kunden. En broschyr om saker villaägaren själv kan hålla koll på och produktinformation om läckagevarnare och vattenavstängning lämnas över.

– Här har du mitt kort också. Funderar du på något är det bara att slå en signal, säger Peter och avrundar med ett handslag.

Peter kontrollerar anslutningen till diskmaskinen.

SKADEFÖREBYGG

Kompetenser: Risk inom brand, trafik, vatten m.m.

Fokus 2015: Processutveckling

FEM TIPS FRÅN PETER

1. Kontrollera anslutningar till diskmaskin och tvättmaskin
2. Klämring till golvbrunn ska sitta fast och golvbrunnen vara ren
3. Kontrollera att ytskikten i bad och dusch är hela
4. Titta efter läckage från rör, på vägg och golv i bad/dusch/tvättstuga
5. Placera vattentäta underlägg/tråg under vitvaror

HÖGRE KOMPETENS MINSKAR SKADORNA

– Vi ska ha den mest kompetenta personalen i vår bransch, så kompetensutveckling är väldigt viktigt för oss. Eftersom vi har förmånen att delta i olika nationella projekt får vi snabbt tillgång till ny information och kan sprida den internt, till branschen och direkt ut till kunderna. Det säger Roger Andersson, chef för enheten Skadeförebygg, som verkar för ett säkrare och tryggare Dalarna.

Under året arrangerades en rad seminarier. Bland annat den årliga Kommundagen och ett seminarium för kommunala VA-bolag gällande kraftig nederbörd. I november genomfördes även våra återkommande turnéer med vattenskadesseminarier där byggbranschen i länet får information om nya rön, ändrade regelverk och byggnormer. Totalt har seminarierna under året samlat drygt 600 deltagare. Våtrum har stått i fokus ett antal år och tillsammans med byggbranschen har man nu startat ett arbete för att minska skadorna i köken.

– Vi riktar drygt hälften av våra resurser till privatkunder och hälften till företagskunder och lantbruk. Många av kontakterna är rena kundbesök då vi träffar villaägare, lantbrukare, företagare, åkerier och fastighetsägare gällande säkerheten kring brand, vatten, inbrott och trafik. Vi ser det som en bra service och ett effektivt sätt att minska kundernas risker.

Roger Andersson, chef Skadeförebygg.

”Rätt information är viktigt för tryggheten”

SKADEREGLERARE EVA NORSTRÖM

Sjuksyster. Det var yrket hon tänkte sig när hon växte upp. Eva Norström ville hjälpa och vårda andra. Det är också vad hon gör idag, men i en annan yrkesroll.

De allra flesta dagar hittar du skadereglerare Eva Norström på kontoret i Falun. Via mejl och telefon håller hon kontakt med sina kunder. Det kan gälla allt från en förstörd MC-hjälm, som den som står på hyllan bakom henne på kontorsrummet, till hela hem som gått upp i rök.

– Jag och min kollega tar i genomsnitt hand om ett förstört hem varje månad, och då sätts vi verkligen på prov. Trots att jag jobbat länge med det här kan jag inte föreställa mig hur det känns när ett helt hem plötsligt är borta. Det kan nog ingen som inte drabbats, säger Eva.

Det första som sker efter en brand är att Eva besöker platsen och träffar kunden tillsammans med byggskadereglerarna från Dalarnas Försäkringsbolag.

– En del kunder är helt rationella från första dagen, och börjar omedelbart upprätta listor över allt som förlorats. Andra är i chock och behöver stöd och hjälp med allt, inte minst att hitta tillfälligt boende och nya kläder. I början är det inte läge att prata villkor i detalj. Det handlar om att lyssna och betona att vi finns där som en trygghet. Att det är nära till oss.

– Efter ungefär ett år står ett nytt, fint hus klart och när det slutbesiktigas tillsammans med ägarna brukar vi försöka vara med. Det är en fantastiskt rolig dag på jobbet.

Eva åker ut för att besöka skadeplatser och träffa kunder.

STORA SKOGSBRANDEN

Vid den stora skogsbranden i Västmanland i augusti sattes en specialgrupp samman på Dalarnas Försäkringsbolag som svarade på frågor från oroliga kunder. Där ingick Eva som har stor rutin, men det här var nytt även för henne.

– Sot som regnar från himlen, vem har hört talas om något sådant? I första skedet samlade vi på oss uppgifter. Hur många hade drabbats? Var bodde de värst drabbade? Vad hade skadats? Det kunderna främst undrade över var vad villa-försäkringen täcker. Vi fick även frågor om hur man gör rent. Gick bilar, fasader, markiser och utemöbler att tvätta? Hur gör man?

– Vi kan aldrig lova allt på en gång, men vi berättar gärna vad vi kan göra vid varje given situation och hur vi jobbar. Rätt information är viktig för tryggheten. Och till slut brukar det bli riktigt bra.

SKADOR

Enheter: Bygg & Privat, Företag & Special, Motor, Person

Fokus 2015: Ännu nöjdare kunder

RÄNDER OCH SOTREGN

– Två faktorer gör 2014 till ett speciellt och utmanande skadeår. Ett år som krävde insatser utöver det normala från enskilda medarbetare och vår samlade organisation, konstaterar skadeförvaltare Ola Berglund.

– För det första hade vi fler stora brandskador än någon gång tidigare, och för det andra hade vi nedfallet av sot från storbranden i Västmanland. Stora mängder skog skadades och sotnedfallet vållade stor oro och många frågor i inledningsskedet.

När sot fälldes ut med regnet den 4 augusti 2014 sattes en specialorganisation med chefer och medarbetare samman. Där ingick experter på byggnadsskador, fordonsskador, skadat lösöre och kommunikation. Cirka 2 400 samtal och 600 ärenden hanterades under och efter branden.

– I första skedet handlade det om kommunikation med kunder, media och samarbetspartners. Det var en extrem situation och rätt information i alla led var en förutsättning för att skapa trygghet. Vi jobbade nära med-

arbetare och entreprenörer för att komma fram till hur frågorna skulle besvaras och skadorna hanteras, berättar Ola Berglund.

Bland övriga bränder 2014 finns ett industriområde i Malung, en skola i Hedemora och en pelletsfabrik i Mora. De två sistnämnda på samma dag.

– Eftersom vi finns lokalt i länet kommer vi snabbt på plats när något har hänt. Det är en väsentlig styrka, inte minst när vi sätts på upprepade prov som under 2014, säger Ola Berglund.

Ola Berglund, chef Skador.

En stor del av länets befolkning kommer i direkt eller indirekt kontakt med Dalarnas Försäkringsbolag i sin vardag. Det kan vara på en konstutställning, barnens träning eller kvarterslagets senaste match. Vid en utbildningsdag för byggbranschen eller en vidareutbildning hos Dalarnas Akademi, vår satsning tillsammans med Högskolan Dalarna. Ditt barn eller barnbarn bär kanske en av de 13 000 reflexvästar vi delat ut till länets förskolor. Allt är en del i vår strävan att verka nära våra kunder, och bidra till trygghet och utveckling av länet, även när det handlar om annat än Bank, Försäkringar eller Fastighetsförmedling.

En villabrand motsvarar fyra varv med bil runt jorden

Förutom att en brand ofta är en svår situation för den som drabbas personligen, har den också en negativ inverkan på miljön på grund av det stora koldioxidutsläppet.

– En villabrand orsakar ungefär samma mängd koldioxid som att köra bil fyra varv runt jorden. Vårt viktigaste bidrag till miljön i Dalarna är därför vårt skadeförebyggande arbete, inom brand men även inom vatten och trafik. Färre skador är alltid en miljövinst, säger Tommie Lindkvist, riskingenjör och miljösamordnare på Dalarnas Försäkringsbolag.

Bolaget strävar efter att minska den negativa miljöpåverkan genom ett ständigt förbättringsarbete.

– Vi arbetar till exempel med miljöanpassad skadereglering, där vi bland annat upphandlar verkstäder som är miljöcertifierade. Medarbetarna på Dalarnas får också fortlöpande information och utbildning om den påverkan vår egen verksamhet har på miljön, och vad vi kan göra själva, avslutar Tommie.

Tommie Lindkvist. Jobbet som riskingenjör innebär bland annat att förebygga bränder.

Information för nyanlända

Anna-Karin Persdahl har hållit försäkringsinformation för nyanlända i många år. Hon bor själv på en ort som har tagit emot många flyktingar.

– De som nyss kommit till Sverige behöver få all möjlig kunskap, till exempel hur en hemförsäkring fungerar, att det är tvång på trafikförsäkring i Sverige, och vilket ansvar man har i olika situationer. Ofta kör hon informationen själv, men på ett av årets möten var kollegan Peter Svensson med och gick igenom trafiksäkerhet, regler kring vinterdäck, bilbarnstolar och vikten av att använda

reflexer. Peter informerade även om brandvarnare och hur man på bästa sätt släcker en brand med en brandfilt.

– Vi har även märkt en ökad förfrågan om reflexvästar till flyktingboenden. Ofta ligger anläggningen en bit utanför samhället, och många grannar oroar sig för de boendes säkerhet i mörkret på vägen. Vi har skänkt en uppsättning västar per boende när vi har fått förfrågan, det känns naturligt för oss som ständigt pratar om trafikvett, reflexer och säkerhet att bidra med det vi kan, säger Lena Samuelsson på Dalarnas Försäkringsbolag.

Anna-Karin Persdahl informerar om försäkringar. Ehsan Alkhatib håller upp datorn.

Gemenskapen i ett lag

En bild på flickor i Korsnäs IF, en av många föreningar som vi sponsrar. Att kämpa tillsammans ger tjejer och killar lärdomar för livet.

Varje vecka ringer och mejlar flera föreningar till Dalarnas Försäkringsbolag och ber om sponsring.

– Vi försöker vara rättvisa i vår fördelning mellan idrotter och verksamheter. Under det gångna året har vi utvärderat vår sponsring och skapat en bra överblick, säger Lena Samuelsson, sponsoransvarig på företaget. Målet är att få så stor spridning som möjligt av det stöd bolaget ger. Därför sponsras inte enskilda individer och inte heller evenemang och turneringar, utan det handlar primärt om föreningar.

– Vi tycker det är viktigt med ett starkt och livskraftigt föreningsliv i Dalarna. Det finns så många eldsjälar som ser efter våra hallar, planer, tvättar dräkter och skjutsar till match. Här vill vi vara med och bidra, så att barn och ungdomar kan få känna gemenskapen i ett lag. Många föreningar engagerar sig också i ensamkommande flyktingbarn och integrationsfrågor, där idrotten blir en naturlig brygga till vänskap.

– Vår sponsring av elitlag bygger på en mer affärsmässig bedömning, vi vill marknadsföra oss genom att visa upp varumärket där det

utövas sporter som många av våra kunder uppskattar. Det finns ett värde i att vi har elitlag i länet, det ger möjligheter för våra ungdomar att utvecklas på hemmaplan. Vi är dock inte huvudsponsor till någon elitklubb utan har istället valt en lägre nivå till en handfull lag, säger Lena.

Den förening som vill få sponsring ansöker enklast på hemsidan, www.dalarnas.se. Sponsorgruppen som beslutar om fördelningen samlas fyra gånger per år.

Samverkan som stärker Dalarnas Försäkringsbolag

Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar. Länsförsäkringsbolagen har samlat dessa resurser i Länsförsäkringar AB som ägs av Dalarnas Försäkringsbolag tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar AB bedriver affärsverksamhet, service- och utvecklingsarbete och skapar förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. För våra kunder är vi alltid lokala – det är Dalarnas Försäkringsbolag som har all kundkontakt.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Dalarnas Försäkringsbolag äger 6,8 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Dalarnas Försäkringsbolags konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2014 visade återigen Anseendebarenometern, som görs i 30 länder, att Länsförsäkringar har det högsta anseendet bland finansiella varumärken i Sverige. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad närhet och ett minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutvecklingen till det personliga kundmötet.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 30 fonder med eget varumärke och cirka 45 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 93 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2014 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 20 procent av kunderna har ändrats.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en god tillväxt i vo-

lymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden och fick under året utmärkelsen Årets Bank av tidningen Privata Affärer.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsför-

säkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppörsäkringsområdet. Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring. Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder nu en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina

risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Dalarnas Försäkringsbolag betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar Dalarnas Försäkringsbolags kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig

säljkanal för Dalarnas Försäkringsbolag och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värde för kunderna. Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov.

Ett antal fokusområden har arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Under 2014 levererades gemensam utveckling för cirka 450 Mkr. Under året skedde en kraftsamling inom det digitala området. Cirka 160 Mkr, investerades i förflyttningar för att förbättra länsförsäkringsbolagens kundmöten och kundmötesplatser, med syfte att förstärka kundupplevelsen.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Dalarnas Försäkringsbolag får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2014, bolagets 168:e verksamhetsår.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Dalarnas Försäkringsbolag (583201-4905), som startade den 24 mars 1864, har idag 145 670 (144 026) försäkringstagare, som tillsammans äger bolaget.

Målsättningen för Dalarnas Försäkringsbolag är att ge ägarna ekonomisk trygghet och säkerhet genom att tillhandahålla prisvärda försäkringar och finansiella tjänster.

”Länsförsäkringsgruppen” är en samverkan mellan 23 självständiga länsförsäkringsbolag, alla ägda av sina kunder. Dalarnas Försäkringsbolag är ett av dessa länsförsäkringsbolag. För länsförsäkringsbolagens gemensamma service och utvecklingsverksamhet äger bolagen tillsammans Länsförsäkringar AB. I helägda dotterföretag till Länsförsäkringar AB (LFAB) bedrivs livförsäkring, bank- och fondverksamhet, industriförsäkring, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring.

I egen koncession tecknar Dalarnas Försäkringsbolag försäkring avseende sjuk, olycksfall, motorfordon, fartyg med begränsning till fritidsbåtar, allmän ansvarighet, annan förmögenhetsskada samt rättsskydd.

I Dalarnas län är det Dalarnas Försäkringsbolag som har kundkontaktarna och som svarar för försäljning och kundservice av gemensam (förmedlad) verksamhet – när det gäller länsförsäkringsgruppens samtliga försäkrings- och banktjänster exklusive viss skadereglering avseende livförsäkring och vissa Agria-produkter.

Länsförsäkringsbolagen arbetar nära kunderna. Genom att vi samarbetar får vi den produktbredd, finansiella styrka och de specialistkunskaper som behövs för att tillgodose olika kunders behov.

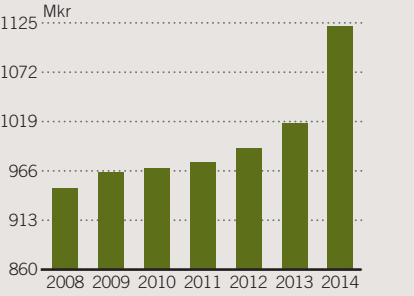
RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelsen

Premieinkomsten brutto uppgick till 1 465,7 Mkr (1 219,6). Premieinkomst i direkt försäkring ökade med 49,9 Mkr (34,9) medan mottagen återförsäkring med 196,2 Mkr (1,0). Ökningen av premieinkomsten i direkt försäkring är fördelad över alla försäkringsgrenar

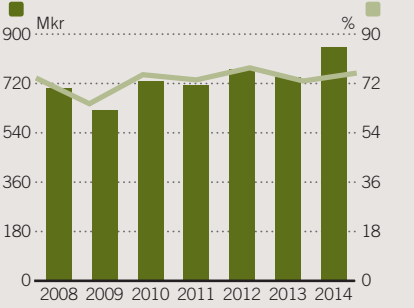
medan ökningen inom mottagen återförsäkring kommer utav en beståndsöverlåtelse som beskrivs under väsentliga händelser. Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring uppgick till 327,3 Mkr (178,1). Kostnadsökningen kommer utav beståndsöverlåtelsen. Premieintäkt f.e.r. ökade med 10,2 % till 1 122,1 Mkr (1 017,8), av ökningen kommer 5,3 % från beståndsöverlåtelsen och 4,9 % från ökningen i direkt försäkring.

Premieintäkter

Under verksamhetsåret inträffade 49 627 skador vilket är 2 681 fler än 2013. Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring ökade med 174,2 Mkr till 964,5 Mkr (790,3) och de försäkringstekniska avsättningsarna för oregrerade skador ökade till 2 534,2 Mkr (1 741,2). Den stora ökningen kommer av beståndsöverlåtelsen som beskrivs mer under väsentliga händelser. Återförsäkrarens andel i försäkringsersättningar uppgick till 443,4 Mkr (136,7), den stora andelen kommer utav den stora skogsbranden utan för Sala där vår totala skadekostnad uppgick till 217 Mkr och återförsäkrarens andel uppgick till 197 Mkr. Avvecklingsresultatet uppgick till 110,0 Mkr (130,3), medan återförsäkrarens andel uppgick till -29,2 Mkr (16,0). Försäkringsersättningar i direkt försäkring minskade med 68,2 Mkr och uppgick till 535,3 Mkr (603,5). Beståndsöverlåtelsen minskade skadekostnaderna i direkt försäkring med 139,8 Mkr. En ökning av skadekostnaderna på 38 Mkr finns dock inom företag, fastighet och lantbruks försäkring på grund av flera större bränder.

Skadekostnader

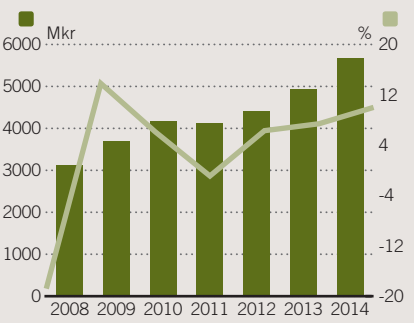

Kapitalförvaltning

Placeringsstillgångarna uppgick till 5 426,8 Mkr (4 775,0) vid verksamhetsårets slut. Marknadsvärdet på placeringsstillgångarna inklusive likvida medel uppgick till 5 685,8 Mkr (4 933,3). Utöver en god avkastning på placeringsstillgångarna beror ökningen av den likvid på 455,5 Mkr som följde av beståndsöverlåtelsen som beskrivs närmare under väsentliga händelser.

Den totala avkastningen på placeringsstillgångar uppgick till 457,4 Mkr (338,0). Den svenska ränteportföljen gav en avkastning på 6,9 % (0,3) och utländska ränteportföljen avkastade 5,9 % (3,7). Aktieplaceringar har under året haft en totalavkastning på 17,2 % (19,7). Private Equity och övriga strategier avkastade 7,4 % (10,4) och strategiska placeringar (fastigheter och aktier i LFAB) avkastade 10,1 % (5,7). Den totala kapitalavkastningen på hela portföljen uppgick till 9,9 % (7,4) varav direktavkastningen var 0,9 % (1,0). Försäk-

Placeringsstillgångar och avkastning

ringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 135,9 Mkr (147,3). Anledningen till resultatförsämringen före rabatter är högre skadekostnader på 115,5 Mkr som kompenseras med högre premieintäkter på 104,2 Mkr, där beståndsöverlåtelsen utgör en stor del av både skadekostnaderna och premierna. Nettoeffekten på resultatet av beståndsöverlåtelsen är -14,0 Mkr.

Teknisk resultat före rabatter

Tekniska resultatet efter återbäring och rabatter uppgick till -38,6 Mkr (-85,1), av detta avser 80,0 Mkr (-140,0) avsättning till framtida återbäring.

Liv och Bank

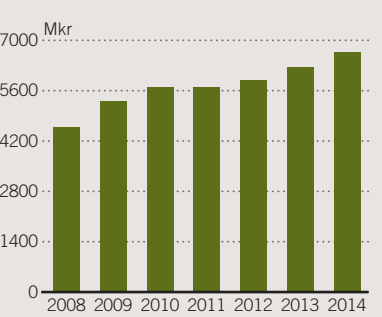
Bolagets förmedlade verksamheter liv och bank genererade följande resultat under verksamhetsåret, livförsäkringsverksamheten -1,4 Mkr (2,0) och bankverksamheten 4,3 Mkr (-7,9). Anledningen till resultatförsämringen inom livförsäkringsverksamheten beror på att vi under 2013 fick en engångsersättning från tradlivbolaget på grund av stängning för nyteckning och att vi under 2014 inte nådde upp till våra försäljningsmål. Resultatförbättringen inom bankverksamheten beror på bättre räntenetto och en ökning av provisionsnettot under 2014. Bankvolymerna ökade med 1 297 Mkr (1 096) till en total volym på 13 242 Mkr (11 945) medan det totala försäkringskapitalet på liv ökat med 424,8 Mkr till 6 657 Mkr (6 232).

Liv och bankverksamheterna redovisas som övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under rubriken Resultat förmedlad affär.

Bankvolym

Livförsäkringskapital

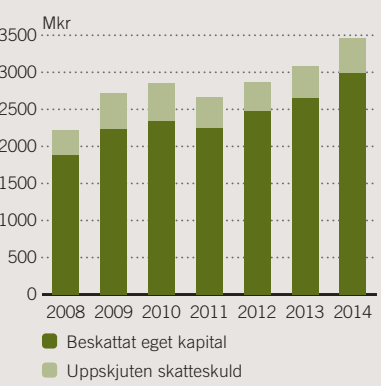
Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 388,2 Mkr (214,0) och efter skatt till 333,8 Mkr (172,4). Skatt på året resultat uppgick till 54,4 Mkr (-41,6) och består av uppskjuten skatt.

Bolagets konsolideringskapital uppgår vid utgången av 2014 till 3 465 Mkr och konsolideringsgraden till 304 %.

Resultatutvecklingen i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen.

Konsolideringskapital

Konsolideringsgrad

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r på 75,1 % (72,9) under senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar bolaget återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna återförsäkringsaffären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 351,4 Mkr (155,2) eller 24,0 % (12,7) av premieinkomsten. Ökningen kommer utav beståndsöverlåtelsen då den mottagna premieinkomsten vid eliminering av beståndsöverlåtelsen uppgår till 11,2 %. Största risken i mottagen affär bedöms vara andelen i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för bolagets del till 3,0 MEUR.

Marknadsrisker

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, koncentrationsrisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Dotterbolag

Dalarnas Försäkringsbolag har ett dotterföretag enligt not 16. Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltnings AB. Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltnings AB äger tillsammans med ytterligare 20 länsbolagsanknutna dotterföretag Humlegården Holding AB 1, Humlegården Holding AB 2 och Humlegården Holding AB 3. Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltningsaktiebolags ägarandel i de tre Humlegårdsbolagen uppgår till 11,2 % (11,2).

Intressebolag

Dalarnas Försäkringsbolag har två intressebolag enligt not 1. Länsförsäkringar PE Holding AB och PE Secondary PE Investments S.A. Bolagen ägs tillsammans med 9 länsbolag. Dalarnas Försäkringsbolag ägarandel i de båda bolagen uppgår till 35,1 % (35,1) vardera. Se vidare not 17.

INFORMATION OM ICKE-FINANSIELLA RESULTATINDIKATORER

Miljöpolicy och miljöarbetet 2014

Miljöarbetet i Dalarnas Försäkringbolag och i Länsförsäkringsgruppen har fortsatt att utvecklas under 2014. Miljöarbetet inom Dalarnas Försäkringsbolag baseras på bolagets miljöpolicy. Policyn innebär bland annat att miljöhänsyn ska tas i beslut som fattas och handlingar som utförs, så att miljöpåverkan minskas. Vidare poängterar miljöpolicyn vikten av kompetensutveckling och av att påverka kunder och leverantörer i miljöfrågor. Enligt policyn ska också bolaget arbeta skadeförbyggande för att minska risken för skador som ger upphov till avfall och förorsakar utsläpp i luft och vatten.

Under året marknadsfördes för sjunde året Återvinningsförsäkring för lantbruk. Återvinningsförsäkringen täcker kostnader för transport och återvinning av skrot och miljöfarligt avfall från lantbruken och innebär att Länsförsäkringsgruppen tar konkret miljöansvar på marknaden och bidrar till att hålla lantbruket rent.

Utbildningen ”Säker gård”, som riktar sig till lantbruksnäringen, genomfördes under året. Utbildningen tar bland annat upp hur man höjer gårdens elsäkerhet samt miljöhusesyn.

I våra lokaler finns certifikatet för ISO 14001 uppsatta för att både internt och externt tydliggöra att bolaget är miljöcertifierat.

Personalfrågor

I samarbete med Kamratföreningen startades projektet Hälsoåret i början av 2013 och avslutades under 2014. Under Hälsoåret genomfördes olika typer av hälsofrämjande aktiviteter med koppling till motion, livsstil och kost. Hälsoåret fokuserade på att förebygga och främja god hälsa.

För att behålla våra goda hälsotal och utveckla vår organisation har vi under året genomfört medarbetarundersökning. Undersökningen visar på väldigt bra resultat över lag vad det gäller hur nöjda medarbetarna är med sin arbetssituation och hur motiverad du känner dig med din nuvarande arbetssituation. Analyser är gjorda på avdelningsnivå och handlingsplaner med aktiviter är framtagna för att genomföras under 2015.

Under 2014 valdes Dalarnas Försäkringsbolag som lokalisering för Länsförsäkrings-

gruppens gemensamma kundcenter vilket har lett fram till anställningar av 20 personer då centret skall vara öppet måndag till söndag mellan 8.00 till 22.00.

Arbetsmiljöverket besökte Dalarnas Försäkringsbolag för arbetsmiljörevisioner gällande social ohälsa under 2014. Revisionerna visade inga anmärkningar vilket påvisar att vi är en bra arbetsgivare.

Rekrytering av nya medarbetare har kontinuerligt pågått under året för att främst ersätta de naturliga avgångarna i bolaget. Vi kan glädjas åt att vi är en attraktiv arbetsgivare på arbetsmarknad då vi i ansökningar får många och kvalificerade sökanden. Vilket är ett kvitto på att vi har ett starkt varumärke och ett gott rykte.

Etiska riktlinjer

Försäkring innebär att vi har ett gemensamt ansvar för människors trygghet. Vår omfattande försäkrings- och finansverksamhet medför att våra kunder skall känna förtroende och tillit till hur bolaget och dess personal hanterar och förvaltar varje enskild persons eller företags särskilda försäkringsbehov. De skall dessutom känna förtroende för att den information som lämnas av dem stannar hos oss och inte riskerar att spridas.

Styrelsen för Dalarnas Försäkringbolag har fastsällt etiska riktlinjer som varje medarbetare skall ta del av och verka efter. I samband med anställning sker en grundlig genomgång av de etiska riktlinjerna. Genomgången avslutas med att den enskilde medarbetaren får underteckna en förbindelse där man bekräftar att man tagit del av de etiska riktlinjerna och förbinder sig att följa desamma. Varje år genomförs en genomgång av de etiska riktlinjerna inom alla grupper i bolaget för att uppdatera medarbetarna på vilja regler som gäller.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Överlåtelse av trafikförsäkring under avveckling

Länsförsäkringar Sak har per 2014-12-30 överlåtit ett bestånd av trafikförsäkringar under avveckling till Dalarnas Försäkringsbolag. Överlåtelsen innefattar försäkringsbestånd som tecknats av Länsförsäkringar Sak i Dalarnas än fram t.o.m. 2004 och innehåller trafikskador som ännu är oreglerade samt de skadelivräntor som hör till trafikförsäkringsbeståndet. De skadereserver som överlåtits till Dalarnas

Försäkringsbolag återförsäkras i sin helhet i Länsförsäkringar Sak, för att i nästa led kvotåterförsäkras till länsförsäkringsbolaget. Syftet är att utjämna resultatet i hela länsförsäkringsgruppen.

Totalt överläts och återförsäkrades åtaganden motsvarande 512 Mkr till Dalarnas Försäkringsbolag, varav 319 Mkr avser skadelivräntor.

Nyteckning av trafikförsäkring, med undantag för viss företagsmotoraffär, övergick till Dalarnas Försäkringsbolag förfallomånadsvis 2004 och det nu överlåtna beståndet avser skador för försäkringar med huvudförfallodag 2004 eller tidigare.

Den överlåtna affären ger upphov till en negativ resultateffekt om 14 Mkr vid övertagandet, då bolaget omvärderar reserverna till de redovisningsprinciper som bolaget tillämpar.

Under året

Inom affärsområde privat har försäljningstillväxten fortsatt inom sakförsäkring vilket är ett bevis på att våra kunder tycker att vi har attraktiva erbjudanden. Konkurrenten inom hem/villaförsäkring är fortfarande påtaglig men även under 2014 har vi ökat antalet försäkringar, 451 st., och även tagit marknads-

andelar, 65,6 % jmf med 65,3 % vid utgången av 2013. Totalt ökade premievolymen inom hem/villa försäkring med 8,4 Mkr. Inom olycksfallsförsäkring fortsätter tillväxten under 2014 och uppgick till 0,7 Mkr och antalet försäkringar ökade med 800 st. Privatmotorförsäkringar fortsätter att öka såväl i antal som i marknadsandel. Marknadsandelen ökade med 0,8 % till 63,5 %, antalet försäkringar med 4 720 st. och premievolymen med 16,3 Mkr. Totalt uppgår premievolymen inom privatmarknaden till 692,9 Mkr.

Inom affärsområde företag har vi noterat fortsatt väldigt låga annullationsnivåer och likaså fortsatt försäljningstillväxt vilket vittnar om att våra kunder är nöjda. Premiebeståndet ökade med 20,8 Mkr varav motorförsäkringar med 4,1 Mkr. Antalet företagsförsäkringar ökade med 505 st och företagsmotorförsäkringar med 1 144 st. Marknadsandelarna ökade med 1,1 % inom företagsmotor till 63,5 % och företagsförsäkringar ökade med 0,1 % till 43,3 %.

Inom vår bankverksamhet har fokus varit att ta hand om den stora skara nya kunder som vi fått de senaste åren och kommunicera vikten av att spara för sina långsiktiga mål och behov. Trots ett mindre fokus på nyförsäljning har

affärsvolymen inom bank vuxit med 10,8 % och antalet kunder inom banken har ökat med 1 836 st. till 40 736 st.

2014 var ett år med flera större skadehändelser, med betydande skadekostnader för bolaget, men även en 5,7 % ökning av antalet skador. Den största skadan var den stora skogsbranden utanför Sala som är en av de största skadehändelserna i bolagets historia. Förutom Salabranden så drabbades bolaget av ytterligare fyra bränder, en skola, en pelletsfabrik en fastighet och ett företag, med kostnader över bolagets självbehåll på 20 Mkr. Totalt var skadeutfallet klart sämre än föregående år som en följd av en hög frekvens av såväl små- som storskador men även av att bolaget gjorde upplösningar av reserver inom trafikförsäkring under 2013.

På finansmarknaderna har vi sett en stabilisering i ekonomin även om frågetecken kvarstår framförallt i Europa. Under slutet av året såg vi kraftigt fallande oljepriser från 110 USD/fat till 50 USD/fat vilket lett till en turbulent oljemarknad. Under året har vi sett en fortsatt kraftig uppgång på aktiemarknaderna i såväl utvecklade ekonomier som tillväxtmarknader. Räntemarknaden har under året präglats av fallande räntor, svenska 10-årsränta

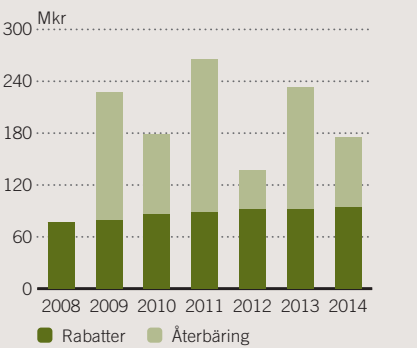
var nere under 1 %, och fortsatta sänkningar av centralbanksräntor, vilket lett till höga avkastningar på långa ränteportföljer. Bolaget har ökat på svenska räntebärande och alternativa placeringar och minskat kreditexponeringen och aktieexponeringen under året. Totalt uppgick avkastningen i förvaltningen till 9,9 % (7,4) under året.

Under året har arbetet med att anpassa oss till regelverket Solvens II fortsatt. Solvens II är ett EU-regelverk som syftar till ökad transparens och ökad säkerhet. Det är ett stort och kostsamt projekt som enligt planerna börjar gälla 2016 med start av viss rapportering under våren 2015. Bolaget är utvalt att vara med i den interimrapportering som startade med FLAOR-rapportering (framåtblickande bedömning av bolagets egna risker) två veckor efter styrelsebeslut i december 2014. Bolaget har också i stor utsträckning genomfört de anpassningar till Solvens II som regelverket förväntas kräva. Anpassningarna har bland annat att göra med intern styrning och kontroll samt system för styrning av risker. Hjärtat i regelverket kan sägas utgöra den egna risk och solvensanalysen (ERSA). Bolagets ERSA-process är nu väl utvecklad och integrerad med företagets affärsplanering.

Återbäring

Under året har en avsättning till återbäring gjorts på 80 Mkr (140) med avsikt att utbetalas under 2016 tillsammans med tidigare års avsättning.

Rabatter och Återbäring

Efter verksamhetsårets utgång

Inga större skadehändelser har inträffat efter verksamhetsårets slut utan skadeutfall är normalt för årstiden.

Vårt övergripande mål är, utifrån ambitionen att behålla och utveckla vår stora

sakförsäkringsaffär, att aktivt satsa på att öka lönsamheten inom vår förmedlade bankverksamhet med en tillväxttakt på 10 % under 2015. Inom den förmedlade livaffären är målet under 2015 att åter bli lönsamma efter ett år med negativt resultat. Det är också av vikt att våra driftkostnader hålls på låga nivåer för att bolaget skall kunna behålla konkurrenskraften. Att bibehålla arbetet med att våra skadekunder skall ha en hög nöjdhetsgrad fortsätter även under 2015 utifrån skadereglerarnas ledord snabbhet, kompetens och omtanke. Bolaget prioriterar detta arbete med utgångspunkt från skadekunden som skall känna sig sedd, hörd och omhändertagen.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2015

Den finansiella oron har minskat något under 2014 och vi tror att återhämtningen kommer att fortsätta även under 2015 även om marknaden lätt kan bli volatil vid minsta oro. Dragloket i återhämtningen ligger även under 2015 på USA med Europa släpande efter. De beslutade kvantitativa lättnaderna som ECB har utlovat skall förhoppningsvis få igång den europeiska ekonomin även om det kvarstår statsfinansiella problem i flera EU-länder, samt politiska oroligheter i fler länder i dess närhet, och i världen i övrigt. Det under 2014 dramatiskt sjunkande oljepriset förväntas ligga kvar på låga nivåer och därigenom påverka världsekonomin på många sätt. Oljeimporterande länder kommer att få en ekonomisk stimulans medan oljeexportörer och företag i oljesektorn kommer se kraftigt minskade intäkter. Tyvärr finns det också risk att omställningen mot mer koldioxidneutrala energisystem sannolikt bromsas. Sveriges ekonomi förväntas fortsatt vara stabil och bör inte hamna i några problem under det kommande året och vi kommer dra nytta av om stora ekonomier i Europa mår bättre. Omställningen i räntepolitiken som lett till en svagare kronkurs bör vara bra för den i vår region så viktiga basindustrin. Dock finns det en risk att de extremt låga räntorna skapar bubblor, där t.ex. Stockholms fastighetsmarknad ligger i farozonen.

Våra marknader är alltid under stark konkurrens där alla aktörer, försäkringsbolag såväl som banker, erbjuder helhetslösningar till kunderna inom såväl privat- och företagsmarknaden. Avgörande för att nå framgång kommer bland annat att vara de som erbjuder det bästa kundmötet och möter flest kunder.

Vår ambition är att fortsatt arbeta med att höja kvaliteten och höja effektiviteten i vår kundbearbetning, oavsett media, och arbeta mer med att erbjuda sparamöten till våra kunder inom privatmarknaden. Vi kommer att fortsätta vår satsning på utbildning och kompetenshöjande insatser för våra medarbetare men också för länets näringsliv.

Inom Livverksamheten är ett huvudmål att erbjuda våra kunder bra rådgivningsmöten där vi skall ta ansvar för att visa på kundens hela pensionssituation och där möjligheten finns erbjuda kunderna att samla sina pensioner på ett ställe inom Länsförsäkringar. Detta för att ge kunderna en bättre helhetbild. Vår målsättning är att följa våra kunder under hela vägen till pensionen. Det är även under 2015 fokus på att fortsätta arbetet med att presentera det nya erbjudandet för våra traditionella Livsparare med lägre garantinivåer men med högre tillväxtpotential.

Inom skadeförebyggandeverksamheten gäller fortsatt fokus på brand-, vatten-, inbrott-, och trafikskador. Arbetet sker inom Dalarnas Försäkringsbolag men även via Länsförsäkringsgruppens gemensamma skadeförebyggande arbete där vi är ett av de drivande länsbolagen.

Koncernen

Koncernen - Dalarnas Försäkringsbolag - består av moderbolaget Dalarnas Försäkringsbolag (583201-4905) och dotterföretaget Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltningsaktiebolag (556683-6044)

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 740,8 Mkr (1 481,0).

Vinstdisposition

Moderbolaget

Till bolagsstämman förfogande står:

– balanserad vinst	1 473 474 948 kr
– årets resultat	264 197 438 kr
	<u>1 737 672 386 kr</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att kronor 1 737 672 386 kr överförs i ny räkning.

Femårsöversikt

Koncernen	2014	2013	2012	2011	2010
RESULTAT (tkr)					
Premieintäkter f.e.r.	1 122 052	1 017 805	990 527	971 680	966 947
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen, netto	33 210	32 426	30 211	42 746	28 359
Försäkringsersättningar f.e.r.	-850 113	-741 539	-771 876	-714 968	-728 161
Driftskostnader f.e.r.	-162 379	-161 391	-152 361	-154 077	-177 419
Övriga tekniska kostnader	-6 885	–	–	–	–
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	135 886	147 301	96 501	145 382	89 726
Återbäring	-80 000	-140 000	-45 000	-177 000	-92 577
Helkundsrabatt	-57 097	-56 745	-54 205	-50 429	-42 794
Delägarrabatt	-37 428	-35 623	-34 343	-34 564	-40 739
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen efter återbäring och rabatter	-38 639	-85 067	-37 047	-116 611	-86 384
Finansrörelsens resultat	424 197	305 556	248 835	-72 301	227 174
Övriga intäkter och kostnader	2 644	-6 485	-11 013	3 677	-8 737
Resultat före dispositioner och skatt	388 202	214 004	200 775	-185 235	132 053
Årets resultat	333 814	172 362	227 277	-94 438	106 681
EKONOMISK STÄLLNING (tkr)					
Placeringstillgångar, verkligt värde	5 426 793	4 774 999	4 410 830	4 121 326	4 159 994
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	3 197 205	2 509 165	2 218 013	2 265 679	1 996 870
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 984 991	2 652 635	2 479 679	2 253 485	2 345 662
Uppskjuten skatt	479 958	425 993	386 267	414 608	504 874
Konsolideringskapital	3 464 950	3 078 629	2 865 946	2 668 093	2 850 536
Kapitalbas *	3 359 024	2 966 116	2 739 397	2 592 775	2 794 315
Erforderlig solvensmarginal *	220 830	182 068	187 413	189 131	188 438
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r. *	75,8%	72,9%	77,7%	73,3%	75,2%
Driftskostnadsprocent f.e.r. *	13,8%	15,3%	14,5%	14,7%	18,3%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	89,5%	88,1%	92,2%	88,0%	93,5%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	0,9%	1,0%	1,9%	1,7%	1,3%
Totalavkastning	9,9%	7,4%	6,3%	-0,9%	6,1%
Konsolideringsgrad (%)	304	296	284	271	295

* avser moderbolaget

Resultaträkning för koncernen

Tkr	Not	2014	2013
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter före avgiven återförsäkring		1 449 344	1 195 944
Premier för avgiven återförsäkring		-327 292	–178 140
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		1 122 052	1 017 805
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	33 210	32 426
Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring		-1 293 552	–878 191
Återförsäkrares andel av försäkringsersättningar		443 439	136 652
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-850 113	–741 539
Driftskostnader	6	-162 379	–161 391
Övriga tekniska kostnader	7	-6 885	–
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		135 886	147 301
Återbäring och rabatter		-174 525	–232 368
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-38 639	–85 067
Kapitalavkastning	8–11	410 343	313 291
Andelar av resultat i intresseföretag	17,11	47 064	24 691
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-33 210	–32 426
Resultat kapitalavkastning		424 197	305 556
Övriga intäkter	6	115 344	107 872
Övriga kostnader	6	-112 701	–114 357
Resultat förmedlad affär		2 644	–6 485
Resultat före skatt		388 202	214 004
Skatt på årets resultat	12	-54 388	–41 642
Årets resultat		333 814	172 362

Rapport över totalresultat för koncernen

Tkr		2014	2013
ÅRETS RESULTAT			
Övrigt totalresultat	12		
Aktuariella vinster och förluster	29	-1 870	763
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat		411	–168
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-1 459	595
Årets totalresultat		332 356	172 957

Resultaträkning för moderbolaget

Tkr	Not	2014	2013
TEKNISK REDOVISNING			
Premieinkomst	3	1 465 738	1 219 627
Premier för avgiven återförsäkring		-327 292	–178 140
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-16 393	–23 682
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		1 122 052	1 017 805
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	33 210	32 426
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-964 500	–790 268
Återförsäkrares andel	5	157 599	89 935
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring		-329 052	–87 923
Återförsäkrares andel		285 841	46 717
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-850 113	–741 539
Driftskostnader	6	-154 642	–155 491
Övriga tekniska kostnader	7	-6 885	–
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		143 622	153 201
Återbäring och rabatter		-174 525	–232 368
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-30 902	–79 167
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalavkastning intäkter	8,11	315 017	466 396
Kapitalavkastning kostnader	9,11	-167 250	–286 566
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10,11	326 913	275 792
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10,11	-21 285	–121 709
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-33 210	–32 426
Kapitalavkastning		420 185	301 487
Övriga intäkter	6	115 344	107 872
Övriga kostnader	6	-112 701	–114 357
Resultat förmedlad affär		2 644	–6 485
Icke-tekniskt resultat		422 828	295 001
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		391 926	215 835
Bokslutsdispositioner			
Förändring säkerhetsreserv		-93 558	–64 037
Förändring övriga bokslutsdispositioner		581	–336
Resultat före skatt		298 949	151 461
Skatt på årets resultat	12	-34 752	–27 883
Årets resultat		264 197	123 578

Rapport över totalresultat för moderbolaget

Tkr	2014	2013
ÅRETS RESULTAT	264 197	123 578
Övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	264 197	123 578

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	13	3 428	6 857
<i>Materiella tillgångar</i>			
Rörelsefastigheter	14	125 300	119 000
Inventarier	15	10 356	10 650
<i>S:a materiella tillgångar</i>		<i>135 656</i>	<i>129 650</i>
Aktier och andelar i intresseföretag	17,21	276 978	229 914
Aktier och andelar	18,21	3 157 512	2 807 728
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19,21	1 866 103	1 605 742
Derivat	20,21	–	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	21	901	6 550
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	22	695 233	409 393
Aktuell skattefordran		2 599	–
Övriga fordringar		465 011	388 258
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		60 279	66 530
Likvida medel	21,24	259 007	158 322
S:A TILLGÅNGAR		6 922 708	5 815 009
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat	25	2 984 991	2 652 635
S:a eget kapital		2 984 991	2 652 635
Försäkringstekniska avsättningar	26–28	3 197 205	2 509 165
Uppskjuten skatteskuld	12	479 958	425 993
Övriga avsättningar	29	17 161	18 064
Derivat	20,21	15 221	–
Aktuell skatteskuld		–	1 065
Övriga skulder	21,30	106 957	94 480
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	121 216	113 606
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 922 708	5 815 009
POSTER INOM LINJEN			
Panter för egna skulder			
Registerförda tillgångar (f.e.r.) avseende försäkringstekniska skulder*		2 501 971	2 087 305
Kapitalförsäkring pantsatt till förmån för anställd		639	372
Ansvarsförbindelser			
Borgensåtaganden, övriga		400	400

* I enlighet med 6 kap. 31§ Försäkringsrörelselagen (2010:43) har bolaget registerfört de placeringstillgångar, som använts för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid en eventuell insolvens hos bolaget.

Balansräkning för moderbolaget

Tkr	Not	2014	2013
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	14	125 300	119 000
Aktier och andelar i koncernföretag	16	629 382	551 924
Aktier och andelar i intresseföretag	17,21	276 978	229 914
Aktier och andelar	18,21	2 528 130	2 255 804
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19,21	1 866 103	1 605 742
Derivat	20,21	–	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	21	901	6 550
S:a placeringstillgångar		5 426 793	4 774 999
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	27	695 233	409 393
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		300 968	283 170
Fordringar avseende återförsäkring		35 654	45 312
Aktuell skattefordran		2 600	–
Övriga fordringar		128 389	59 077
S:a fordringar		467 612	387 559
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	15	10 356	10 650
Kassa och bank	21,24	258 526	157 842
Övriga tillgångar		–	699
S:a andra tillgångar		268 883	169 192
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 492	984
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	11 530	11 885
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		46 257	53 662
S:a förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		60 279	66 531
S:A TILLGÅNGAR		6 918 800	5 807 673

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	25		
Bundet eget kapital			
Reservfond		107 907	107 907
Uppskrivningsfond		140 345	140 345
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		1 473 475	1 349 897
Årets resultat		264 197	123 578
S:a eget kapital		1 985 925	1 721 727
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv		1 251 146	1 157 588
Utgjämningfond		24 864	24 864
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		820	1 401
S:a obeskattade reserver		1 276 829	1 183 853
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	26	509 953	493 560
Avsättning för oreglerade skador	27	2 534 159	1 741 154
Avsättning för återbäring och rabatter	28	153 093	274 451
S:a försäkringstekniska avsättningar		3 197 205	2 509 165

Tkr	Not	2014	2013
Andra avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	29	17 112	20 184
Avsättning för skatter	12	198 336	163 594
S:a avsättningar för andra risker och kostnader		215 448	183 778
Skulder			
Skulder avseende återförsäkring		22 112	20 070
Aktuell skatteskuld		–	1 063
Derivat	20,21	15 220	–
Övriga skulder	21,30	84 845	74 411
S:a skulder		122 178	95 544
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	121 216	113 607
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 918 800	5 807 673
POSTER INOM LINJEN			
Panter för egna skulder			
Registerförda tillgångar (f.e.r.) avseende försäkringstekniska skulder*		2 501 971	2 087 305
Kapitalförsäkring pantsatt till förmån för anställd		639	372
Ansvarsförbindelser			
Borgensåtaganden, övriga		400	400

* I enlighet med 6 kap 31§ Försäkringsrörelselagen (2010:43) har bolaget registerfört de placeringstillgångar, som använts för skuldtäckning. Registereringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid en eventuell insolvens hos bolaget.

Rapport över förändring i eget kapital

Koncernen (Mkr)	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2013-01-01	2 252 402	227 277	2 479 679
Omföring av föregående års resultat	227 277	-227 277	–
Årets totalresultat			
Årets resultat	–	172 362	172 362
Årets övriga totalresultat	595		595
S:a årets totalresultat	595	172 362	172 957
Utgående eget kapital 2013-12-31			
	2 480 274	172 362	2 652 635
Ingående eget kapital 2014-01-01			
	595	172 362	2 652 635
Omföring av föregående års resultat	172 362	-172 362	–
Årets totalresultat			
Årets resultat	–	333 814	333 814
Årets övriga totalresultat	-1 459	–	-1 459
S:a årets totalresultat	-1 459	333 814	332 356
Utgående eget kapital 2014-12-31			
	171 498	333 814	2 984 991

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Reservfond	Uppskrivn–fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Moderbolaget (Mkr)					
Ingående eget kapital 2013-01-01	107 907	140 345	1 195 377	154 520	1 598 149
Omföring av föregående års resultat	–	–	154 520	-154 520	–
Årets totalresultat					
Årets resultat	–	–	–	123 578	123 578
Årets övriga totalresultat	–	–	–	–	–
S:a årets totalresultat	–	–	–	123 578	123 578
Utgående eget kapital 2013-12-31					
	107 907	140 345	1 349 897	123 578	1 721 727
Ingående eget kapital 2014-01-01					
	107 907	140 345	1 349 897	123 578	1 721 727
Omföring av föregående års resultat	–	–	123 578	-123 578	–
Årets totalresultat					
Årets resultat	–	–	–	264 197	264 197
Årets övriga totalresultat	–	–	–	–	–
S:a årets totalresultat	–	–	–	264 197	264 197
Utgående eget kapital 2014-12-31					
	107 907	140 345	1 473 475	264 197	1 985 925

Rapport över kassaflöden

Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2014	2013	2014	2013
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		388 202	214 004	391 926	215 835
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		36	-30 664	-58 265	-81 455
Betald skatt			-3 673	-3 810	-3 673
			-3 810	-3 673	-3 811
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder			353 865	151 928	306 798
			151 928	127 233	
Förändringar i finansiella placeringstillgångar			-228 291	-61 231	-159 941
Förändringar i övriga rörelsefordringar			-65 907	-56 885	-65 907
Förändringar i övriga rörelseskulder			41 369	-2 646	20 086
			-2 646	20 086	-4 673
Kassaflöde från den löpande verksamheten			101 037	31 166	101 036
			31 166	31 162	
Investeringsverksamheten					
Nettoinvestering i immateriella tillgångar			-	-	-
Nettoinvestering i materiella tillgångar			-352	-1 013	-352
			-1 013	-352	-1 013
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-352	-1 013	-352
			-1 013	-352	-1 013
Finansieringsverksamheten			-	-	-
			-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			-	-	-
			-	-	-
Årets kassaflöde			100 685	30 153	100 684
			30 153	30 148	
Likvida medel / Kassa och bank vid årets början			158 322	128 170	157 842
Likvida medel / Kassa och bank vid årets slut		24	259 007	158 322	258 526
			158 322	157 842	

Resultatanalys

MODERBOLAGET		Not		Direkt försäkring i Sverige					
			Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återför-säkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (Tkr)		Totalt 2014							
Premieintäkt f.e.r.	A	1 122 052	233 830	211 464	30 583	255 904	40 762	772 544	349 508
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		33 210	960	1 202	3 476	738	9 575	15 951	17 259
Försäkringsersättningar f.e.r.	B	-850 113	-130 729	-221 052	-40 935	-196 043	53 457	-535 302	-314 811
Driftskostnad f.e.r.		-154 642	-31 058	-35 219	-4 246	-29 648	-28 250	-128 422	-26 220
Övriga tekniska kostnader		-6 885	-	-	-	-	-6 885	-6 885	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		143 622	73 002	-43 605	-11 121	30 951	68 659	117 886	25 736
Återbäring		-80 000	-22 240	-21 680	-2 160	-18 880	-15 040	-80 000	-
Helkundsrabatt		-57 097	-24 920	-3 652	-2 995	-15 077	-10 453	-57 097	-
Delägarrabatt		-37 428	-	-37 428	-	-	-	-37 428	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-30 902	25 842	-106 365	-16 276	-3 006	43 166	-56 638	25 736
Avvecklingsresultat f.e.r.									
Avvecklingsresultat, brutto		110 014	32 530	8 636	5 803	1 304	40 104	88 377	21 637
Återförsäkrares andel		-29 171	-1 425	-9 342	-15 886	220	-2 739	-29 171	-
Avvecklingsresultat f.e.r.		80 843	31 106	-706	-10 082	1 524	37 365	59 206	21 637
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-509 953	-151 616	-120 170	-13 929	-123 213	-97 422	-506 350	-3 603
Avsättning för oreglerade skador		-2 534 159	-133 389	-403 544	-231 093	-52 505	-941 501	-1 762 032	-772 127
Avsättning för återbäring		-153 093	-42 560	-41 488	-4 133	-36 130	-28 781	-153 093	-
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		-3 197 205	-327 565	-565 202	-249 156	-211 848	-1 067 704	-2 421 475	-775 730
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		695 223	39 119	202 741	61 902	3 756	387 715	695 233	-
NOTER TILL RESULTATANALYS									
NOT A									
Premieintäkt f.e.r.		1 122 052	233 830	211 464	30 583	255 904	40 762	772 544	349 508
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 465 738	308 870	301 100	29 683	265 933	208 718	1 114 304	351 434
Premier för avgiven återförsäkring		-327 292	-70 702	-87 649	-1 245	-3 322	-164 374	-327 292	-
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-16 393	-4 338	-1 986	2 145	-6 707	-3 582	-14 468	-1 925
NOT B									
Försäkringsersättningar f.e.r.		-850 113	-130 729	-221 052	-40 935	-196 043	53 457	-535 302	-314 811
Utbetalda försäkringsersättningar		-806 902	-169 786	-187 511	-22 041	-197 350	-107 766	-684 453	-122 449
Före avgiven återförsäkring		-882 505	-191 696	-271 253	-21 566	-182 250	-93 291	-760 056	-122 449
Återförsäkrares andel		157 599	42 150	105 233	4 184	415	5 617	157 599	-
Skaderegleringskostnader		-81 995	-20 239	-21 490	-4 658	-15 515	-20 092	-81 995	-
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.		-43 211	39 056	-33 542	-18 894	1 307	161 222	149 150	-192 362
Före avgiven återförsäkring		-329 052	32 733	-182 397	1 035	-2 449	14 388	-136 690	-192 362
Återförsäkrares andel		285 841	6 324	148 856	-19 929	3 756	146 834	285 841	-

Noter till finansiella rapporter

Om inget annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Samtliga beloppsuppgifter anges i tkr, om inte annat anges.

1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen avges per 31 december 2014 och avser Dalarnas Försäkringsbolag som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Falun. Besöksadressen till huvudkontoret är Slaggatan 9, 791 21 Falun och organisationsnumret är 583201-4905.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet ”Moderbolagets redovisningsprinciper”.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Dalarnas Försäkringsbolag upprättar från och med 2010 Koncernredovisning i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), sådana de antagits av EU. Därutöver tillämpas Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, Finansinspektions föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter i tillämpliga delar. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventalförpliktelser. Dessa uppskattningar och bedömningar, som görs av ledningen, är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period. Skulle en ändring av uppskattningar påverka aktuella och framtida perioder så redovisas ändringen både i den aktuella och i de framtida perioderna.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2, där upplysningar om risker i verksamheten lämnas

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen 2015-03-04. Resultaträkning och rapport över finansiell ställning blir föremål för fastställelse på årsstämman 2015-03-26.

Nya och ändrade redovisningsprinciper 2014

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Merparten överensstämmer med de tidigare reglerna i IAS 39 föutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den så kallade Fair Value Option. För dessa skulder

ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta. De finansiella tillgångarna delas upp på tre kategorier där värdering sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktueella kassaflödena. Dessa ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Tidigare tillämpning är tillåten.

IFRS 10 "Koncernredovisning" bygger på redan existerande principer då den identifierar kontroll som den avgörande faktorn för att fastställa om ett företag ska inkluderas i koncernredovisningen. Standarden ger ytterligare vägledning för att bistå vid fastställandet av kontroll när detta är svårt att bedöma. Koncernen avser tillämpa IFRS 10 från det räkenskapsår som inleds 1 januari 2014. IFRS 10 har inte inneburit någon förändring av vilka företag som inkluderas i Koncernredovisningen.

IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" är en ny standard för upplysningar för investeringar i dotterföretag, joint arrangements, intresseföretag och ej konsoliderade "structured entities". Se not 17.

IFRS 13 "Värdering till verkligt värde" syftar till att värderingar till verkligt värde ska bli mer konsekventa och mindre komplex genom att standarden tillhandahåller en exakt definition och en gemensam källa i IFRS till verkligt värdevärderingar och tillhörande upplysningar. Standarden ger vägledning till verkligt värdevärderingar för alla slag av tillgångar och skulder, finansiella som icke-finansiella. Kraven utökar inte tillämpningsområdet för när verkligt värde ska tillämpas men tillhandahåller vägledning kring hur det ska tillämpas där andra IFRS redan kräver eller tillåter värdering till verkligt värde.

IFRIC 21 "Levies" klargör redovisningen av en förpliktelse att betala en skatt eller avgift som inte är inkomstskatt. Tolkningen klargör vad den förpliktande händelsen som utlöser skyldigheten att betala skatten eller avgiften är samt när en skuld därmed ska redovisas. Koncernen tillämpar IFRIC 21 för det räkenskapsår som börjar 1 januari 2014.

Inga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2014 har haft någon väsentlig inverkan på Dalarnas Försäkringsbolags resultaträkning eller balansräkning. Tillkommande upplysningskrav till följd av ändring i IFRS 12 "Upplysning om andelar i andra företag" framgår av not 17.

Beslutade men ännu inte tillämpade standarder

Vid upprättandet av redovisningen per 31 december 2014 finns det standarder och tolkningar som publicerats men ännu inte trätt i kraft. Nedan följer en preliminär bedömning av den påverkan som införandet av dessa standarder och uttalanden kan få på Dalarnas Försäkringsbolags finansiella rapporter.

IFRS 15 "Revenue from contracts with customers" reglerar hur redovisning av intäkter, från andra avtal än försäkringsavtal, ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäker. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktsslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt tillföretagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt

IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2017. Dalarnas Försäkringsbolag har inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

Valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar: Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat, som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r under året. Använd räntesats, för 2014, utgörs av statsskuldväxelräntan för ett 90-dagarsinstrument (genomsnitt för 2014).

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt bestämmande inflytande. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 % av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Andelar i intresseföretag redovisas till marknadsvärde både i koncernredocisningen och i moderbolaget.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger koncernens redovisade värde på andelarna reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet över intresseföretaget upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer vid interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer vid transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för delar av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 21.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antigen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Dalarnas Försäkringsbolag tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Dalarnas Försäkringsbolags försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts i balansräkningen till avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker. Beräkning av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkring ersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador, samt avsättning för återbäring och rabatter och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåtillägg). Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåtillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR – avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chain-ladder metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa

metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring har diskonterats. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter. Vid diskontering har en diskonteringsränta om 1,25 % (1,75) använts. Se även not 27.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2011:22.

Driftkostnader

Driftkostnader i försäkringsrörelsen resovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, administrationskostnader samt skaderegleringskostnader. Driftkostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Driftkostnader för kapitalavkastning redovisas under icke tekniskt resultat som kapitalavkastning kostnader. Under icke tekniskt resultat redovisas även driftskostnader för förmedlad affär som övriga intäkter och kostnader.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar

tar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring och rabatter

Dalarnas Försäkringsbolag har fyra olika typer av återbäring och rabatter: delägarabbatt, helkundsabbatt, återbäring och övriga rabatter. Dessa poster redovisas i det tekniska resultatet. För den del av återbäring och rabatter som ej är utbetalda görs en avsättning i balansräkningen, avsättningen ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad för att annullationsansvaret är treårigt. Bolaget har tidigare år gjort avsättning till en annullationsreserv som uppgick till tio procent av de tre senaste årens annullationsansvarspflichtiga ersättning. Från och med 2011 tas uppkomna annulationer direkt över resultatet och annullationsreserven har under 2012 helt lösts upp.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital, eller mot Övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Pensioner genom försäkring

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 6 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Pensioner - övrigt

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Dalarnas Försäkringsbolag har reserverat pensionsbeloppet för den anställde i bolagets balansräkning och betalar vid pensionstillfället in en engångssumma till FPK - Försäkringsbranschens Pensionskassa, vilken administrerar utbetalningarna av pensionerna. Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperioden slut med justeringar. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen av svenska bostadsobligationer. Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår. Avsättningar för dessa enligt aktuariella beräkningar finns i Not 29 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigtat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Moderbolaget tillämpar Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkrings-företag, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter i tillämpliga delar samt RFR 2: Redovis-ni ng för juridiska personer. I övrigt följer moderbolaget samma principer som för koncernen utom det som framgår i "Moderbolagets redovisnings-principer". De avvikelser som förekommer mellan moder-bolaget och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjlig-heterna att till-lämpa IFRS i moderbolaget till följd av årsredovisnings-lagen och tryg-gandelagen samt i vissa fall av skatteskal.

Moderbolaget upprättar årsredovisning enligt lagbegränsad IFRS.

Leasing

Alla leasingavtal klassificeras i moderbolagets årsredovisning som operationella.

Dotterföretag, intresseföretag och joint ventures

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget från och med 2009-12-31 till verkligt värde. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföreta-get ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag som företaget erhållit från dotterföretag redovisas enligt samma principer som sedvanliga utdelningar från dotterföretag. Kon-cernbidrag som företaget lämnar till dotterföretag redovisas som investe-ring i aktier i dotterföretag.

2 RISKER OCH RISKHANTERING

Skadeförsäkringsverksamhet går ut på att överföra risker från försäk-ringstagarna till försäkringsgivaren. Rörelseresultatet beror dels på det försäkringstekniska resultatet och dels på avkastningen från placerings-tillgångarna. Det försäkringstekniska resultatet avgörs dels av en korrekt prissättning i försäkringsavtalen och dels av skadeutfallet. På grund av den osäkerhet som finns i försäkringsverksamheten återförsäkrar sig bolaget. Resultatanalysen visar hur riskerna är fördelade per riskområde (försäkringsklasser/grenar).

Finansverksamheten fokuserar på en god totalavkastning och kontroll av risker. En stor del av försäkringspremierna kommer att i framtiden utbetalas till försäkringstagarna som försäkringsersättningar. Detta säkerställs genom krav på att tillgångarna måste räcka för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. Skuldtäckning och solvens rapporteras kvartalsvis till Finansinspektionen.

Principer för bolagets riskhantering

Riskhanteringssystemet ska bland annat säkerställa att Dalarnas Försäk-ringsbolag fortlöpande kan identifiera, värdera, övervaka, hantera och rapportera risker och beroenden mellan olika risker. Systemet är inte-grerat i bolagets organisationsstruktur och beslutsordning och är utformat med lämplig hänsyn denna struktur. Det yttersta ansvaret för riskarbetet ligger hos styrelsen som årligen fastställer risktolerans och övergripande styrdokument. Operativt följer riskhanteringen roll- och ansvarsfördel-ning utifrån tre försvarslinjer:

Första försvarslinjen avser alla riskhanteringsaktiviteter som utförs av linjeledning och anställda. Verksamheten som tar risken äger också ris-ken, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker i verksamhe-ten. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att efterleva interna regler avseende bolagets system för att hantera risk.

Andra försvarslinjen avser funktionerna Riskkontroll och Compliance, som sätter principer och ramverk för riskhantering. Riskkontroll kontrol-lerar att det finns en adekvat riskmedvetenhet och acceptans för att han-tera risker på daglig basis. Riskkontroll är även stödjande och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upp-rätthålla den löpande hanteringen av risker. Compliance bistår organisa-tionen vid utformning av interna regelverk och bevakar förändringar i externa regelverk. Båda funktionerna rapporterar kontinuerligt till styrelse och verkställande direktör.

Tredje försvarslinjen avser Internrevision som genomför oberoende regelbunden granskning av förvaltning, system och interna kontroller. Bolaget har ett revisionsutskott som ska svara för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefter-levnad och övrig intern styrning. Revisionsutskottet gör detta genom att ta del av information från och föra dialog med företagsledning, extern och intern revision samt riskkontroll- respektive compliancefunktionen.

Styrelsen har även ett finansutskott till sitt förfogande. Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen fastställt. Finansut-skottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av normalport-följen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning.

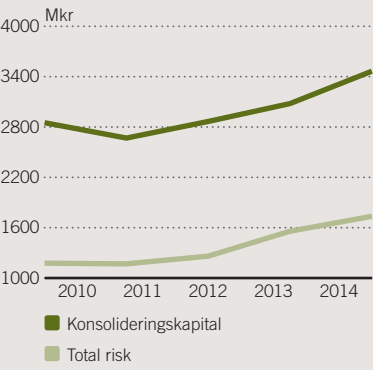
Bolaget har två riskbedömningskommittéer, UW/RI-gruppen och Kre-ditdelegationen. UW/RI-gruppen bedömer nya och befintliga risker inom affärsområde företags sakförsäkringsverksamhet. Kommittéen har rätt att fatta egna beslut om bolaget skall acceptera en risk eller inte. Detta får dock bara ske inom de olika kommittémedlemmarnas mandat. Gruppen är

sammansatt av riskingenjörer, försäljningschef mäklad affär och försäl-jningschef företag sak. Dessutom deltar alltid någon från företagsskador. Gruppen har till uppgift att granska och besluta om sådana risker som inte är normalrisk och därför faller utanför den enskilde säljarens mandat. Kreditdelegationen har till uppgift att bedöma och ta beslut om nya och befintliga risker inom kreditverksamheten. Kommittéen, som har rätt att fatta egna beslut inom fastställda kreditmandat, består av utsedda delega-ter med kreditbeviljningsmandat. För att fatta beslut krävs att minst tre delegater deltar.

Bolaget har ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på detta område. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004.

Rapportering av risk

Bolaget mäter totalrisk utifrån en Solvens 2-baserad riskmodell. I beräk-ningen ingår att mäta skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bola-gets kapital (konsolideringskapital). Riskrapporten upprättas kvartalsvis och visar hur de olika riskerna utvecklats över tid, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Diagrammet visar hur bolagets Konsolideringskapital respektive Totala risk utvecklats under perioden 2010-12-31 – 2014-12-31

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspek-tionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Bolaget rapporterar även in uppgifter enligt det så kallade trafikljussyste-met. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Till Finansinspektionen rapporterar bolaget även utfallet av FLAOR, som är en framtåblickande analys av bolagets egna risker.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsverksamheten går ut på att överföra risk från försäk-ringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren tar in premier från ett stort antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäk-ringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet och minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat köper bola-get återförsäkring. Bolaget tecknar skadeförsäkring inom områdena olycksfall, sjukdom, motorfordon, fritidsbåtar, brand och annan sakskada, fartygsansvar (med begränsning till fritidsbåtar), allmän ansvarighet,

annan förmögenhetsskada samt rättsskydd. Bolaget förmedlar också liv-försäkring och tilläggsförsäkring samt lång olycksfalls- och sjukförsäk-ring. I den mottagna återförsäkringen är Nordiska Kärnförsäkringspoolen den största enskilda risken. Bolagets ansvar i denna affär är maximerat till 3,0 miljoner euro (3,0) per händelse. Styrelsen begränsar försäkringsris-kerna genom beslut om högsta tillåtna självbehåll för skilda slags försäk-ringsrisker och om vilka kategorier av återförsäkringsgivare som får användas för avgiven återförsäkring. Skadeförsäkringsrisken består av premierisker, reservrisker och katastrofrisker.

Känslighetsanalys av skadeförsäkringsrisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på vinst före skatt		
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/- 11 221	+/- 10 178
1 % förändring i premienivån	+/- 14 493	+/- 11 959
1 % förändring i skadefrekvens	+/- 8 501	+/- 7 415
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/- 32 729	+/- 17 814

Känslighetsanalys av skadeförsäkringsrisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på eget kapital		
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/- 8 752	+/- 7 939
1 % förändring i premienivån	+/- 11 305	+/- 9 328
1 % förändring i skadefrekvens	+/- 6 631	+/- 5 784
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/- 25 529	+/- 13 895

Tabellen visar skadeförsäkringsriskers påverkan på vinst och kapital för ett antal centrala parametrar.

Premierisk

Premierisk är risken för förluster till följd av att det kommande årets ska-dor blir större än förväntat. Det är alltså slumpmässigheten i kommande års skadeutfall som avses och inte underprissättning. För att reducera pre-mierisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäker-heten i enskilda försäkringsavtal uppnås dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varan-dra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissätt-ningsprocess så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissätt-ningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av premie-risk den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bola-get upprättar även detaljerade riskurvalsregler för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. Risk-urvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter). Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning och installation av förebyggande produkter, vilket ytterligare minskar bolagets risk.

Alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättig-het för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Dalarnas Försäkringsbolags verksamhetsområde är begränsat till Dalarnas län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egen-domsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäk-ring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte – återförsäkring - tillsammans med de 22 övriga läns-försäkringsbolagen. Hanteringen av riskutbytet administreras av Länsförsäkringar Sak AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda, självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet (netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar Sak AB i sin tur upp-handlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet) sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB med fastställda andelar. Andelarnas storlek beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Åter-försäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automa-tiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapa-citeten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Pro-grammen gäller kalenderårsvis och förnyas eller omförhandlas varje år.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för förluster till följd av negativt utfall vid avveckling av avsättningarna för oreglerade skador. Det totala åtagande för pågående försäkringar samt för oreglerade skador uppgår till 2 534 (1 741) Mkr brutto. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättning-arna är förknippad med osäkerhet om vad skadorna, kanske flera år framåt i tiden, kan komma att kosta. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Detta är särskilt märkbart inom trafik- och olycks-fallförsäkring, vilket är en relativt stor del av bolagets avsättning för oreglerade skador, 46,3 (47,4) % brutto respektive 39,3 (37,7) % netto.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i tra-fikförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna. Totalt uppgår de diskonterade avsätt-ningarna för oreglerade skador (netto) till 554 (351) Mkr. Ökningen från föregående år beror i huvudsak på de skadelivräntor som övertagits från LFAB. Den ackumulerade diskonteringseffekten, dvs. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 91 (94) Mkr.

Länsförsäkringsgruppen har ett team av ansvariga aktuarier som bland annat har till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering av skadereserverna i trafikaffären. Räntesatsen beräknas som medelvärdet av räntan på 7-åriga svenska statsobligationer över åren 2010-2014, där värdet för 2014 beräknas som ett genomsnitt över perioden jan-aug. Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag på 20 % av räntesatsen. På grund av rådande marknadsläge har Dalarnas Försäk-ringsbolag av försiktighet från den framtänkade räntan gjort ett avdrag på ytterligare 0,25 %. Detta medför att räntesatsen för närvarande uppgår till 1,25 (1,75) %.

Reservutvecklingen följs löpande med hjälp av olika nyckeltal och med jämförelser med andra försäkringsbolag. Den aktuariella reservberäk-ningen utvecklas kontinuerligt så att använda metoder är väl anpassade till förutsättningarna för respektive verksamhetsgren eller del därav. Tidigare års reservavsättning i förhållande till faktiskt avvecklingsresultat är ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden.

Katastrofrisk

Katastrofrisk avser risken för förluster till följd av naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter som leder till mycket stora försäkringsersättningar. Dalarnas Försäkringsbolag begränsar denna risk i stor utsträckning genom återförsäkring.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För Dalarnas Försäkringsbolag utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor, vilket medför att relevanta underkategorier i sin tur är livsfallsrisk, kostnadsrisk och omprövningsrisk. Livsfallsrisk är risken att vi använder felaktiga livslängdsantaganden. Kostnadsrisk är risken att administrationen av framtida utbetalningar blir större än för-väntat. Omprövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar stor-leken på framtida utbetalningar. Dessa risker hanteras genom uppföljning av dödlighet inom skadelivräntebeståndet, kostnadsuppföljning, åter-försäkring samt att som remissinstans ge lagstiftaren en korrekt bild av konsekvenser vid ny lagstiftning.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förluster till följd av förändringar i marknads-värde på finansiella tillgångar och skulder. Inom marknadsrisk finns sex underkategorier: aktierisk, valutarisk, ränterisk, fastighetsrisk, spreadrisk samt koncentrationsrisk i placeringstillgångar.

Marknadsrisk uppstår genom beslut om hur bolagets placeringstill-gångar förvaltas. Genom att fastställa policy för kapitalförvaltningen och placeringsriktlinjer fattar styrelsen beslut om vilka nivåer på marknads-riskerna som kan accepteras. Bolagets strategiska allokering sammanfat-tas i en normalportfölj, som ska säkerställa en väl diversifierad tillgångs-portfölj där aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås och åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. I regelverket tar bolaget även hänsyn till legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för bolagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet. I syfte att skapa meravkastning utöver vad normalportföljen ger har bo-laget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar kan avvika från normalportföljen. För att begränsa den risk det innebär att den faktiska avkastningen skall avvika väsentligt från normalportföljens avkastning har styrelsen beslutat om hur mycket den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning, dels till vilken risknivå som skall gälla för förvaltningen och dels till vilken frihet som ges till den operativa förvalt-ningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen. Bolagets finansutskott tar löpande beslut om den löpande förvaltningen. Den operativa förvaltningsorganisationen effektu-erar besluten. Information om hur förvaltningen går, hur tillgångarna är placerade, hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalport-följens samt eventuella avvikelser från det mandat finansutskottet erhållit rapporteras till styrelsen inför varje sammanträde.

Skador som har en avvecklingstid längre än ett år
Skadekostnad före återförsäkring avseende olycksfall– och trafikskador, Mkr

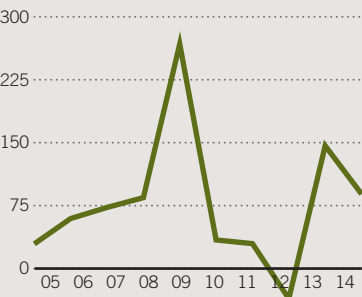
Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
– i slutet av skadeåret	175	263	168	174	150	129	170	164	205	163	1760
– ett år senare	133	176	167	159	149	184	171	176	192		
– två år senare	158	181	161	163	162	189	164	167			
– tre år senare	160	179	161	174	159	183	161				
– fyra år senare	154	190	173	175	138	174					
– fem år senare	160	193	175	156	135						
– sex år senare	170	192	150	150							
– sju år senare	169	145	146								
– åtta år senare	136	139									
– nio år senare	124										
Nuvarande skattning av total skadekostnad	124	139	146	150	135	174	161	167	192	163	1551
Totalt utbetalt	79	83	89	89	81	96	88	86	79	40	811
Summa kvarstående skadekostnad	44	56	58	61	55	78	72	80	113	123	740
Avsättning upptagen i balansräkningen	41	52	53	56	50	71	66	73	103	114	680
Avsättning avseende skadeår 2004 och tidigare											222
Total avsättning, exkl skadebehandlingsreserv, upptagen i balansräkningen											901

Skadekostnad efter återförsäkring avseende olycksfall– och trafikskador, Mkr

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
– i slutet av skadeåret	135	229	142	142	128	91	138	130	172	135	1443
– ett år senare	97	153	137	133	120	148	138	142	164		
– två år senare	130	155	135	122	135	149	134	141			
– tre år senare	132	153	124	136	133	138	135				
– fyra år senare	128	156	142	135	115	136					
– fem år senare	124	161	143	119	21						
– sex år senare	135	161	118	115							
– sju år senare	134	113	115								
– åtta år senare	99	107									
– nio år senare	90										
Nuvarande skattning av total skadekostnad	90	107	115	115	21	136	135	141	164	135	1159
Totalt utbetalt	76	82	88	85	80	95	88	85	79	40	798
Summa kvarstående skadekostnad	15	24	28	30	-60	41	47	55	84	94	360
Avsättning upptagen i balansräkningen	14	23	26	29	32	39	45	52	79	90	431
Avsättning avseende skadeår 2004 och tidigare											21
Total avsättning, exkl skadebehandlingsreserv, upptagen i balansräkningen											452

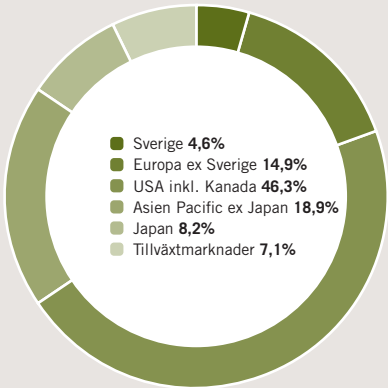
Avsättning oreglerade skador, brutto (Mkr)

Avvecklingsresultat, brutto (Mkr)

Aktierisk

Aktierisk är bolagets enskilt största marknadsrisk och avser risken för förlust till följd av ändringar av aktiekurser och priser på alternativa tillgångar. Bolagets totala aktieexponering uppgår till cirka 3 434 (3 037) Mkr. I detta innehav ingår strategiska aktieinnehav såsom Länsförsäkringar AB. Aktieportföljen, utöver de strategiska aktieinnehaven, uppgår till 1 370 (1 423) Mkr. För att begränsa effekten av kraftiga fall i aktiekurser används olika typer av skyddsstrategier för att uppnå en ekonomisk säkring av tillgångarna. Bolaget försöker även minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare för att på så sätt minska effekten av att en enskild förvaltare tar felaktiga beslut.

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar (exklusive strategiska placeringar) fördelar sig på olika geografiska regioner. Föregående år var fördelningen Tillväxtmarknader 7 %, Sverige 11 %, Japan 8 %, Asien Pacific ex Japan 2 %, USA inkl Kanada 43 % Europa ex Sverige 29 %.

Känslighetsanalys för aktier, koncernen (tkr)	2014	2013
Inverkan på vinst före skatt		
Kursnedgång på aktier med 10 %	-343 449	-303 727
Kursuppgång på aktier med 10 %	343 449	303 727

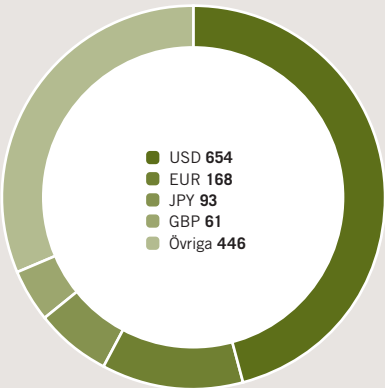
Känslighetsanalys av aktier, koncernen (tkr)	2014	2013
Inverkan på eget kapital		
Kursnedgång på aktier med 10 %	-267 890	-236 907
Kursuppgång på aktier med 10 %	267 890	236 907

Spreadrisk

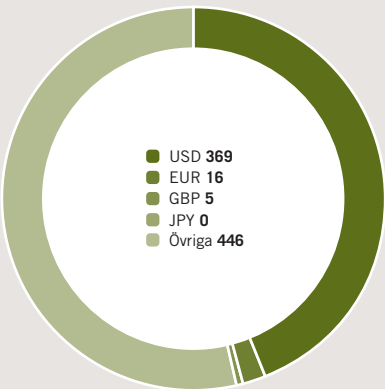
Med spreadrisk avses risken för förluster till följd av ändring i differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor. Bolaget hanterar risken genom att fastställa limiter avseende hur stor del av den totala portföljen som får utgöras av obligationer med kreditrisk samt vilken rating deras emittenter ska ha. Limiterna sätts mot bakgrund av rådande marknadsförutsättningar och önskad nivå på risktagandet i placeringsportföljen. Att limitnivåerna inte överträds följs upp löpande och rapporteras till styrelsen.

Valutarisk

Bolaget har tillgångar i utländsk valuta. Målsättningen är dock att i princip eliminera effekten av valutakursförändringar. Av denna anledning kurssäkras exponeringen med hjälp av valutaterminer. EUR, GBP och JPY var vid årsskiftet valutasäkrade till 100 % och USD till 50 %. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen, före effekten av valutasäkring, till cirka 1 422 (965) Mkr och efter valutasäkring till 828 (197) Mkr.

Diagrammet visar bolagets exponering i utländsk valuta före valutasäkring. Föregående år var fördelningen USD 363 Mkr, EUR 279 Mkr, JPY 74 Mkr, GBP 93 Mkr och Övriga valutor 156 Mkr.

Diagrammet visar bolagets exponering i utländsk valuta justerad med effekten av valutaterminer. Föregående år var fördelningen USD 13 Mkr, EUR 18 Mkr, JPY 3 Mkr, GBP 7 Mkr och Övriga valutor 156 Mkr.

Känslighetsanalys för valutarisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på vinst före skatt		
Nedgång i kronkursen mot USD med 10 %	-36 923	-1 302
Nedgång i kronkursen mot EUR med 10 %	-1 649	-1 763
Nedgång i kronkursen mot GBP med 10 %	-530	-284
Nedgång i kronkursen mot JPY med 10 %	837	-742
Nedgång i kronkursen mot övriga valutor med 10 %	-44 552	-15 645
Totalt samtliga valutor	-82 816	-19 736

Känslighetsanalys för valutarisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på eget kapital		
Nedgång i kronkursen mot USD med 10 %	-28 800	-1 016
Nedgång i kronkursen mot EUR med 10 %	-1 286	-1 375
Nedgång i kronkursen mot GBP med 10 %	-413	-222
Nedgång i kronkursen mot JPY med 10 %	653	-579
Nedgång i kronkursen mot övriga valutor med 10 %	-34 750	-12 203
Totalt samtliga valutor	-64 596	-15 394

Valutarisken är symmetrisk. Vid en uppgång i kronkursen med 10 % mot annan valuta ökar respektive minskar bolagets vinst och eget kapital på motsvarande vis. För ytterligare information avseende derivat se not 20.

Ränterisk

Ränterisk är risken för förluster till följd av ändring i marknadsräntornas nivå eller volatilitet.

Känslighetsanalys ränterisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på vinst före skatt		
Ränteuppgång med 1 %	-72 485	-36 666
Ränteuppgång med 1 %	80 189	39 634

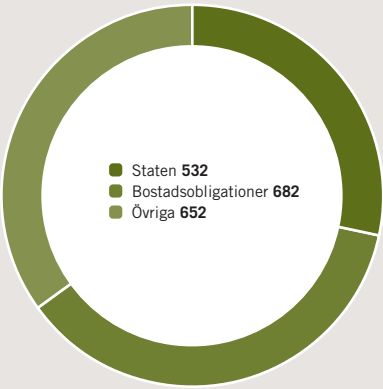
Känslighetsanalys ränterisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på eget kapital		
Ränteuppgång med 1 %	-56 538	-28 599
Ränteuppgång med 1 %	62 547	30 915

Tabellen visar effekten på vinst och kapital vid upp- eller nedgång i räntenivån.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 1 866 (1 606) Mkr. Bolagets ränteportfölj förvaltas externt och består huvudsakligen av statsobligationer och bostadsobligationer.

Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Under 2014 har däremot en ny typ av ränterisk tillkommit genom övertagandet av skadelivräntor från LFAB. Till skillnad från övriga försäkringstekniska tillgångar värderas skadelivräntor med marknadsränta. Skadelivräntorna omvärderas varje månad med nya marknadsräntor. Per den sista december 2014 uppgick bolagets åtagande avseende skadelivräntor till 319 (0) Mkr.

Ränterisken styrs genom att låta durationen i ränteplaceringen vara densamma som durationen i bolagets åtaganden. Ett visst avvikelseintervall från detta mål är dock tillåtet. Ränterisken övervakas genom att durationen i ränteportföljen jämförs med det uppsatta durationsmålet. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 5,2 år (4,3). Risken i ränteportföljen övervakas dessutom genom att den procentuella andelen som enskild noterad ränteplacering utgör i förhållande till total ränteportfölj beräknas.

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter. Föregående år var fördelningen Staten 198 Mkr, Bostadsobligationer 572 Mkr och Övriga 836 Mkr.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses risken för förluster till följd av ändring i priset på fastigheter. Bolagets direkta exponering i fastigheter uppgår till totalt 125,3 (119) Mkr. För Dalarnas Försäkringsbolags del är fastighetsrisken relativt begränsad i och med att fastigheter endast utgör en mindre del 2,3 (2,5) % av bolagets placeringstillgångar.

Känslighetsanalys fastighetsrisk (tkr)	2014	2013
Inverkan på resultat före skatt		
Direktavkastningskravet ökar med 1 %	-15 380	-13 734
Direktavkastningskravet minskar med 1 %	20 749	18 355
Förändringar av hyresnivåerna med +10 % i direktägda fastigheter	1 410	1 390
Förändringar av hyresnivåerna med –10 % i direktägda fastigheter	-1 410	-1 390

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är risken för förluster till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade. Bolagets strävan är att ha en väldiversifierad placeringsportfölj och fastställer genom normalportföljens limitnivåer för respektive tillgångsslag en god diversifiering mellan tillgångsslag, geografiska marknader och enskilda emittenter. Innehavet i LFAB utgör det största bidraget till bolagets koncentrationsrisk. Innehavet är att betrakta som en strategisk placering.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risk för förluster till följd av att motparter inte kan fullfölja sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. För att begränsa risken beslutar styrelsen vilken kreditvärdering (rating) en motpart minst skall ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från placeringspolicyn och utifrån gällande skuldtekniska regler. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Kreditkvalitet i finansiella tillgångar (Mkr), rating från Standard & Poor.	2014	2013
Kreditbetyg		
AAA	1 305	917
AA	0	16
A	1 970	1 203
B+	111	–
BB	–	262
BBB	219	317
saknar rating	1 696	1 934
Totalt	5 301	4 650

Tabellen ovan visar kreditkvalitet (Standard & Poor) för bolagets finansiella tillgångar

För placeringar i räntebärande värdepapper gäller att utfärdaren ska ha hög kreditvärdighet. Vid investering i enskilt värdepapper fordras en långfristig rating minst motsvarande BBB/Baa (S&P/Moody's).

För motparter avseende återförsäkring gäller dessutom följande: Dalarnas Försäkringsbolag köper all återförsäkring genom Länsförsäkringar Sak AB och länsförsäkringsgruppen har ett antal interna återförsäkringspooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Varje återförsäkringspool köper externt återförsäkringsskydd för att täcka stora skador.

För att begränsa motpartsrisk avseende återförsäkring har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år.

Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare. Dalarnas Försäkringsbolag har på balansdagen en återförsäkringsfordran om 695 (409) Mkr avseende återförsäkrares andel av oreglerade skador.

Kreditbetyg	Andel 2014	Andel 2013
AA	39,0%	47,0%
A	45,0%	48,7%
BBB	13,0%	3,2%
Saknar rating (länsförsäkringsbolagen)	3,0%	1,1%

Tabellen ovan visar hur Länsförsäkringsgruppens återförsäkringsfordringar fördelas utifrån kreditvärdering, S&P eller motsvarande.

Affärsrisk

Affärsrisk omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisk hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten, dels i den årliga egna risk och solvensanalysen samt affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på marknaden så kräver. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk är risken för att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller för att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt eller genom avyttring av tillgångar till underpris. För Dalarnas Försäkringsbolag är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 7 % av totala ränteportföljen. Utöver detta finns alltid möjlighet att med några dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (netto)

Mkr	Redovisat värde				Kassaflöden			
	Totalt	Varav utan kontraktsenliga förfall	Varav med kontraktsenliga förfall	1–3 månader	4–12 månader	2013–2017	2018–2027	2028–
Finansiella tillgångar	5 427	3 561	1 866	–	82	983	560	241
Finansiella skulder	–	–	–	–	–	–	–	–
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	2 502	2 502	–	–	-325	-664	-1 513	–

3 PREMIEINKOMST

	2014	2013
Direkt försäkring i Sverige	1 114 304	1 064 397
Mottagen återförsäkring	351 434	155 230
S:a premieinkomst	1 465 738	1 219 627

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Dalarnas Försäkringsbolag en provision. Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad då denna del av ersättningen enbart uppgår till ca 6 (7) Mkr per år.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Dalarnas Försäkringsbolag skall stå för 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 57 (48) Mkr.

Operativa risker

Operativ risk är risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. I processen för hantering och kontroll av operativa risker ingår identifiering, mätning, övervakning, hantering och rapportering. Analyser av operativ risk genomförs årligen i verksamheten. Operativa risker identifieras, potentiella konsekvenser värderas och sannolikheter att risker inträffar bedöms. För väsentliga risker utarbetas handlingsplaner som följs upp regelbundet. Bolagets kontinuitetsplan uppdateras och fastställs årligen. Inträffade incidenter registreras och rapporteras till styrelsen kvartalsvis. Incidentrapporteringen används också kontinuerligt som input i riskidentifieringsarbetet. Uppföljning och kontroll genomförs i syfte att styra verksamheten i enlighet med god intern styrning och kontroll. De största riskerna och mest väsentliga kontrollerna i bolagets affärskritiska processer kategoriseras som nyckelkontroller, vilka dokumenteras och rapporteras till styrelsen kvartalsvis.

4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

	2014	2013
Överförd kapitalavkastning	33 210	32 426
Räntesatser, procent		
Avsättningar för trafikförsäkringar och mottagen återförsäkring med lång avvecklingstid	2,0%	2,3%
Avsättningar för olycksfallsförsäkringar med lång avvecklingstid	2,0%	2,3%
Avsättningar för försäkring med kort avvecklingstid	0,4%	1,0%

I den direkta försäkringen har den överförda kapitalavkastningen beräknats på halva premieintäkten samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring under året.

5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Utbetalda försäkringsersättningar	-882 505	-719 022	157 599	89 935	-724 907	-629 087
Driftskostnader för skadereglering	-81 995	-71 246	–	–	-81 995	-71 246
S:a utbetalda försäkringsersättningar	-964 500	-790 268	157 599	89 935	-806 902	-700 333

6 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Provisioner	-9 425	-8 571	-9 425	-8 571
Anskaffningskostnader	-83 614	-30 701	-83 614	-30 701
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-355	393	-355	393
Administrationskostnader	-90 856	-138 983	-83 119	-133 082
Provisioner i avgiven försäkring	21 872	16 471	21 872	16 471
S:a driftskostnader	-162 379	-161 391	-154 642	-155 491
<i>Totala driftskostnader före funktionsindelning</i>				
Personalkostnader	-212 462	-202 743	-212 163	-204 571
Lokalkostnader	-10 108	-9 651	-10 108	-9 651
Avskrivningar	-8 784	-9 432	-1 345	-1 702
Övrigt	-99 598	-91 565	-99 598	-91 565
Omkostnadsbidrag för gemensam affär	81 457	71 532	81 457	71 532
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-355	393	-355	393
S:a driftskostnader	-249 850	-241 466	-242 113	-235 565
Avgår				
Skaderegleringskostnader (Not B, resultatanalysen)	81 995	71 246	81 995	71 246
Driftskostnader i finansförvaltningen	8 120	2 343	8 120	2 343
Intäkt avseende förmedlad affär Agria, övriga intäkter RR	-1 978	-1 873	-1 978	-1 873
Kostnad avseende förmedlad affär Agria, övriga kostnader RR	1 668	2 129	1 668	2 129
Intäkt förmedlad fastighetsförmedling, övriga intäkter RR	-2 441	-2 382	-2 441	-2 382
Kostnader förmedlad fastighetsförmedling, övriga kostnader RR	3 007	2 680	3 007	2 680
Intäkt avseende förmedlad livförsäkringsförs, övriga intäkter RR	-25 125	-28 025	-25 125	-28 025
Kostnad avseende förmedlad livförsäkringsförs, övriga kostnader RR	26 517	26 031	26 517	26 031
Intäkt avseende förmedlad bankverksamhet, övriga intäkter RR	-85 800	-75 591	-85 800	-75 591
Kostnad avseende förmedlad bankverksamhet, övriga kostnader RR	81 508	83 517	81 508	83 517
S:a avgående poster	87 471	80 075	87 471	80 075
Driftskostnader	-162 379	-161 391	-154 642	-155 491

Av driftskostnaderna avser 8 355 (8 468) tkr operationell leasing. Väsentliga leasingavtal finns inom områdena datorutrustning, kontorslokaler, kopieringsutrustning samt bilar.

	2014	2013
<i>Avtalade framtida leasingavgifter som förfaller till betalning :</i>		
inom ett år	7 494	8 465
mellan ett och fem år	15 964	10 693
senare än fem år	–	347

Skillnaden mellan moderbolaget och koncernens driftskostnader utgörs av: aktivering av immateriella tillgångar, avskrivningar på immateriella tillgångar och rörelsefastigheter och aktuariella förändringar på avtalsenliga 62-års pensioner.

7ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Premier TFF	11 328	–	11 328	–
Skadekostnader TFF	-17 260	–	-17 260	–
Driftskostnader TFF	-2 012	–	-2 012	–
Ränteutäkter TFF	1 060	–	1 060	–
Totalt resultat TFF	-6 885	–	-6 885	–

Ansvarsförbindelse

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för TFF fördelas mellan medlembolagen på basis av bolagens premievoly m för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFFs stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot TFF i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av TFF:en visar sig otillräckliga. Då en eventuell förpliktelse kan bero på en mängd olika variabler och situationer så är den i princip omöjlig att bestämma till ett storleksmässigt belopp.

8KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Hyesintäkter från byggnader och mark	4 314	4 543	4 314	4 543
Utdelning på aktier och andelar	8 393	8 834	8 393	8 834
<i>Ränteutäkter mm</i>				
– obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 763	1 307	1 761	1 303
Valutaterminer	23 180	34 318	23 180	34 318
Valutakursvinst, brutto	11 205	202 961	11 205	202 961
<i>Realisationsvinster</i>				
– aktier och andelar	178 710	129 747	178 710	129 747
– obligationer och andra räntebärande värdepapper	87 453	84 691	87 453	84 691
S:a kapitalavkastning, intäkter	315 019	466 400	315 017	466 396

10OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2014	2013	2014	2013
Koncernen				
<i>Orealiserat resultat</i>				
– byggnader och mark	10 311	4 865	–	–
– aktier och andelar	217 425	141 690	–	–
– obligationer och andra räntebärande värdepapper	56 124	–	–	-23 570
– derivat	–	10 473	-21 285	–
S:a orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	283 860	157 027	-21 285	-23 570
Moderbolaget				
<i>Orealiserat resultat</i>				
– byggnader och mark	6 300	800	–	–
– aktier och andelar	264 489	166 381	–	–
– obligationer och andra räntebärande värdepapper	56 124	–	–	-23 570
– derivat	–	10 473	-21 285	–
S:a orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	326 913	177 653	-21 285	-23 570

11NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Koncernen 2014	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet			
	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas
Finansiella tillgångar				Summa
Aktier och andelar	461 041	–	–	461 041
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	109 791	–	–	109 791
Derivat	–	–	–	–
Övriga fordringar	–	–	–	–
S:a finansiella tillgångar	570 832	–	–	570 832

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	-85 481	–	-85 481
Övriga skulder	–	–	–
S:a finansiella skulder	-85 481	–	-85 481

Moderbolaget 2014	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet			
	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas
Finansiella tillgångar				Summa
Aktier och andelar	461 041	–	–	461 041
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	109 789	–	–	109 789
Derivat	–	–	–	–
Övriga fordringar	–	–	–	–
S:a finansiella tillgångar	570 830	–	–	570 830

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	-85 481	–	-85 481
Övriga skulder	–	–	–
S:a finansiella skulder	-85 481	–	-85 481

Koncernen 2013	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet			
	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas
Finansiella tillgångar				Summa
Aktier och andelar	307 044	–	–	307 044
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 689	–	–	25 689
Derivat	–	4 209	–	4 209
Övriga fordringar	1 040	–	–	1 040
S:a finansiella tillgångar	333 773	4 209	–	337 982

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	–	–	–
Övriga skulder	–	–	–
S:a finansiella skulder	–	–	–

Moderbolaget 2013	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet			
	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas
Finansiella tillgångar				Summa
Aktier och andelar	307 044	–	–	307 044
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	28 381	–	–	28 381
Derivat	–	4 209	–	4 209
Övriga fordringar	-5 721	–	–	-5 721
S:a finansiella tillgångar	329 704	4 209	–	333 913

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	–	–	–
Övriga skulder	–	–	–
S:a finansiella skulder	–	–	–

12SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Aktuell skatt				
Periodens skattekostnad	-10	-2 084	-10	-2 083
S:a aktuell skatt	-10	-2 084	-10	-2 083
Uppskjuten skattekostnad				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-54 378	-39 558	-34 742	-25 800
Uppskjuten skattekostnad avseende aktiverat värde i underskottsavdrag	–	–	–	–
Uppskjuten skatt till följd av ändrade skattesatser	–	–	–	–
S:a uppskjuten skattekostnad	-54 378	-39 558	-34 742	-25 800
Totalt redovisad skattekostnad	-54 388	-41 642	-34 752	-27 883
Avstämning av effektiv skatt				
Redovisat resultat före skatt	388 202	214 004	298 949	151 461
Skatt enligt gällande skattesats (22,0%)	-85 404	-47 081	-65 769	-33 321
<i>Skatteeffekt av:</i>				
– ej avdragsgilla kostnader	-392	-514	-392	-514
– ej skattepliktiga intäkter	32 412	8 194	32 412	8 194
– ej bokförda avdragsgilla kostnader	568	568	568	568
– ej bokförda skattepliktiga intäkter	-1 571	-2 811	-1 571	-2 811
Redovisad skattekostnad	-54 388	-41 642	-34 752	-27 883
Gällande skattesats	22,0%	22,0%	22,0%	22,0%
Effektiv skattesats	14,0%	19,5%	11,6%	18,4%

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

Koncernen	2014			2013		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Aktuariella vinster och förluster	1 870	-411	1 459	763	-168	595
Övrigt totalresultat	1 870	-411	1 459	763	-168	595

Inga skatteposter i moderbolaget har redovisats mot eget kapital.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Uppskjuten skatt				
<i>Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader</i>				
Placeringstillgångar	187 593	154 095	187 593	154 095
Immateriella tillgångar	754	1 508	–	–
Obeskattade reserver	280 902	260 448	–	–
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	-411	168	–	–
Övriga temporära skillnader	11 120	9 774	10 743	9 499
S:a avsättning för skatter	479 958	425 993	198 336	163 594

13IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	2014	2013
Internt upparbetad		
Ackumulerade anskaffningsvärden	45 884	45 884
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-39 028	-35 364
Årets avskrivningar enligt plan	-3 429	-3 664
Vid årets slut	-42 457	-39 028
S:a immateriella tillgångar	3 428	6 857

Posten avser utveckling av motorförsäkringssystemen Rally och Sally samt den för Länsförsäkringsgruppen gemensamt utvecklade Internetbutiken.

Rally togs i bruk under år 2006, Internetbutiken 2008 och Sally 2011. Ovanstående system har en beräknad nyttjandeperiod på 5 år och skrivs av med 20 % per år från driftsättningsstidpunkten. Rally och internetbutiken är fullt avskrivet. Sallys avskrivning påbörjades under 2011.

14RÖRELSEFASTIGHETER / BYGGNADER OCH MARK

Koncernen	Efter omvärdering	Före omvärdering	Efter omvärdering	Före omvärdering
	2014–12–31	2014–12–31	2013–12–31	2013–12–31
Anskaffningsvärden, omvärderade	146 371	131 881	134 242	131 881
Ackumulerade avskrivningar	-21 071	-18 985	-15 242	-14 974
Redovisat värde	125 300	112 896	119 000	116 907
Verkligt värde		125 300		119 000
Omvärderat avskrivet anskaffningsvärde		2014–12–31	2013–12–31	
Ingående balans		119 000	118 200	
Aktiverade förbättringar		–	–	
Nedskrivning		–	–	
Avyttringar		–	–	
Årets planmässiga avskrivningar före omvärdering		-4 011	-4 065	
Omvärdering av rörelsefastigheter		10 311	4 865	
Utgående balans		125 300	119 000	
Historiska anskaffningsvärden minskade med planmässiga avskrivningar		112 896	116 907	
Omvärderingseffekt mot omvärderingsreserven		–	–	
Antaganden vid värdering till verkligt värde		2014	2013	
Aktuell hyresintäkt/marknadshyra, tkr		13 783 / 15 349	13 579 / 15 417	
Kalkylränta vid diskontering, procent		9,2%–9,4%	9,5%–9,7%	
Direktavkastningskrav, procent		7,1%–7,5%	7,3%–7,5%	

Omvärderingsmetod

De två största fastigheterna har värderats av externt värderingsföretag. Verkligt värde har beräknats med användandet av en ortsprismetod och avkastningsbaserad kassaflödesmetod per senaste årsskifte. I värdet ingår även en fritidsfastighet och en förrådslokal som är värderade till totalt 3,3 (3,2) Mkr. Dessa har värderats internt genom att jämföra med liknande objekt som har försålts under året. Koncernen har inga lånekostnader för fastigheterna.

Byggnader och mark, Moderbolaget	2014	2013
Ackumulerade anskaffningsvärden	Bokfört värde	Bokfört värde
Vid årets början	140 609	140 609
Aktivering förbättringar	–	–
Vid årets slut	140 609	140 609
Ackumulerade värdejusteringar		
Vid årets början	-21 609	-22 409
Värdejustering	6 300	800
Vid årets slut	-15 309	-21 609
Totalt värde byggnader och mark	125 300	119 000

15MATERIELLA TILLGÅNGAR

	2014	2013
<i>Ack. anskaffningsvärden för maskiner, kontors- och fastighetsinventarier</i>		
Vid årets början	27 631	27 318
Nyanskaffningar	1 051	314
<i>Avyttringar och utrangeringar</i>	–	–
Vid årets slut	28 683	27 631
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-16 981	–15 279
Avyttringar och utrangeringar	–	–
Årets avskrivning enligt plan	-1 345	–1 702
Vid årets slut	-18 326	–16 981
S:a materiella tillgångar	10 356	10 650

16AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget
Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltningsaktiebolag, org. nr. 556683-6044
1 000 aktier, ägarandel 100 %.

	2014	2013
Akkumulerade anskaffningsvärden	Bokfört värde	Bokfört värde
Vid årets början	68 642	68 642
Inköp	–	–
Försäljningar	–	–
Vid årets slut	68 642	68 642
Uppskrivning	229 954	229 954
Akkumulerade värdejusteringar		
Vid årets början	253 329	212 670
Värdejustering	77 458	40 659
Vid årets slut	330 787	253 329
Totalt värde aktier och andelar i koncernföretag	629 382	551 924

18AKTIER OCH ANDELAR

	Verkligt värde		Anskaffningsvärde	
	2014	2013	2014	2013
Moderbolaget	2 528 130	2 255 804	1 740 761	1 608 854
Koncernen	3 157 512	2 807 728	2 039 358	1 822 035

Ytterligare information om finansiella instrument finns i not 20.

19OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
Koncernen	2014	2013	2014	2013
Svenska staten	532 406	197 589	513 151	205 697
Svenska kommuner	88 354	48 206	82 138	47 456
Svenska bostadsinstitut	681 671	571 632	663 628	566 527
Övriga svenska emittenter	94 362	265 382	92 747	259 680
Övriga utländska emittenter, räntefonder	469 310	522 933	421 317	487 642
S:a obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	1 605 742	1 772 980	1 567 002
<i>varav noterade värdepapper</i>	<i>1 866 103</i>	<i>1 605 742</i>	<i>1 772 980</i>	<i>1 567 002</i>
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden*	235 995	150 009	142 870	142 870
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella värden*	–	–	–	–
Förfallostruktur				
Mindre än ett år	82 387	80 902	76 767	76 767
Mellan 1 och 5 år	983 049	1 220 221	934 315	1 182 695
Över 5 år	800 667	304 619	761 899	307 540
S:a obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	1 605 742	1 772 980	1 567 002

17AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen
Länsförsäkringar PE Holding AB (publ.), org. nr. 556858-7066, PE Secondary PE Investments S.A , reg. nr. B187873 175 439 aktier, ägarandel 35 % i båda bolagen.

	2014	2013
Akkumulerade anskaffningsvärden	Bokfört värde	Bokfört värde
Vid årets början	229 914	205 223
Inköp	175	–
Försäljningar	–	–
Andel i årets resultat	-86 234	-24 691
Andel i övrigt total resultat	–	–
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	133 123	49 382
Totalt värde aktier och andelar i intresseföretag	276 978	229 914

	2014	2013
Koncernens andel av resultatet i intresseföretaget och dess andel av tillgångar och skulder		
Registreringsland	Sverige	Sverige
Tillgångar	103 520	236 469
Skulder	-17 253	-6 554
Intäkter	19 011	33 471
Resultat	-143 648	24 691
Ägarandel %	35,1	35,1

Registreringsland	Luxemburg	Luxemburg
Tillgångar	190 883	–
Skulder	-171	–
Intäkter	23 823	–
Resultat	190 536	–
Ägarandel %	35,1	–

19OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
Moderbolaget	2014	2013	2014	2013
Svenska staten	532 406	197 589	513 151	205 697
Svenska kommuner	88 354	48 206	82 138	47 456
Svenska bostadsinstitut	681 671	571 632	663 628	566 527
Övriga svenska emittenter	94 362	265 382	92 747	259 680
Övriga utländska emittenter	469 310	522 933	421 317	487 642
S:a obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	1 605 742	1 772 980	1 567 002
<i>varav noterade värdepapper</i>	<i>1 866 103</i>	<i>1 605 742</i>	<i>1 772 980</i>	<i>1 567 002</i>
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden*	235 995	150 009	142 870	142 870
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella värden*	–	–	–	–
Förfallostruktur				
Mindre än ett år	82 387	80 902	76 767	76 767
Mellan 1 och 5 år	983 049	1 220 221	934 315	1 182 695
Över 5 år	800 667	304 619	761 899	307 540
S:a obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	1 605 742	1 772 980	1 567 002

*) Räntefonder ej medräknat, nominellt värde erhålls ej.

20DERIVAT

	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2014	2013	2014	2013
<i>Placeringstillgångar</i>				
Aktiewarrants	–	–	–	–
Valutaterminer	–	6 065	–	–
S:a derivat	–	6 065	–	–
<i>Skulder</i>				
Aktiewarrants	–	–	–	–
Valutaterminer	15 220	–	–	–
S:a derivat	15 220	–	–	–

	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2014	2013	2014	2013
<i>Förfallostruktur: warrants</i>				
Mindre än ett år	–	–	–	–
Mellan 1 och 5 år	–	–	–	–
Över 5 år	–	–	–	–
S:a warrants	–	–	–	–
<i>Förfallostruktur: terminer</i>				
Mindre än ett år	15 220	6 065	–	–
Mellan 1 och 5 år	–	–	–	–
Över 5 år	–	–	–	–
S:a terminer	15 220	6 065	–	–

	Verkligt värde		Underliggande nominellt belopp	
	2014	2013	2014	2013
<i>Valutaterminer, fördelat på valuta</i>				
EUR/SEK–terminer	-2 650	287	151 498	261 009
GBP/SEK–terminer	-1 736	-365	55 203	85 871
JPY/SEK–terminer	-2 873	2 784	101 860	71 225
USD/SEK–terminer	-7 962	3 359	285 048	350 147
S:a terminer	-15 220	6 065	593 609	768 251

21REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Koncernen 2014						
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet						
Finansiella tillgångar	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas	S:a redovisat värde	S:a verkligt värde
Aktier och andelar	3 434 490	–	–	–	3 434 490	3 434 490
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	–	–	–	1 866 103	1 866 103
Upplupen ränteintäkt	2 492	–	–	–	2 492	2 492
Derivat	–	–	–	–	–	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	–	901	–	901	901
Andra tillgångar	–	–	259 007	–	259 007	259 007
S:a finansiella tillgångar	5 303 084	–	259 908	–	5 562 992	5 562 992

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	15 220	–	15 220
Övriga skulder	–	84 845	84 845
S:a finansiella skulder	15 220	84 845	100 066

Moderbolaget 2014						
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet						
Finansiella tillgångar	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas	S:a redovisat värde	S:a verkligt värde
Aktier och andelar	2 805 108	–	–	–	2 805 108	2 805 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	–	–	–	1 866 103	1 866 103
Upplupen ränteintäkt	2 492	–	–	–	2 492	2 492
Derivat	–	–	–	–	–	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	–	901	–	901	901
Andra tillgångar	–	–	258 526	–	258 526	258 526
S:a finansiella tillgångar	4 673 702	–	259 427	–	4 933 129	4 933 129

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	15 220	–	15 220
Övriga skulder	–	84 845	84 845
S:a finansiella skulder	15 220	84 845	100 066

Koncernen 2013						
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet						
Finansiella tillgångar	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas	S:a redovisat värde	S:a verkligt värde
Aktier och andelar	3 037 642	–	–	–	3 037 642	3 037 642
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 605 742	–	–	–	1 605 742	1 605 742
Upplupen ränteintäkt	984	–	–	–	984	984
Derivat	–	6 065	–	–	6 065	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	–	6 550	–	6 550	6 550
Andra tillgångar	–	–	158 322	–	158 322	158 322
S:a finansiella tillgångar	4 644 367	6 065	164 873	–	4 815 305	4 815 305

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	–	–	–
Övriga skulder	–	74 411	74 411
S:a finansiella skulder	–	74 411	74 411

21REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Moderbolaget 2013						
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet						
Finansiella tillgångar	Via identifiering	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Finansiella instrument som kan säljas	S:a redovisat värde	S:a verkligt värde
Aktier och andelar	2 485 718	–	–	–	2 485 718	2 485 718
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 605 742	–	–	–	1 605 742	1 605 742
Upplupen ränteintäkt	984	–	–	–	984	984
Derivat	–	6 065	–	–	6 065	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	–	6 550	–	6 550	6 550
Andra tillgångar	–	–	157 842	–	157 842	157 842
S:a finansiella tillgångar	4 092 443	6 065	164 392	–	4 262 901	4 262 901

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	–	–	–
Övriga skulder	–	74 411	74 411
S:a finansiella skulder	–	74 411	74 411

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument
Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden värderas aktier och andelar enligt nedanstående:

LFAB-aktien värderas till substansvärde. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Tillgångarna i LFAB består huvudsakligen av värdet på aktierna i dotterbolagen och det är i dotter-bolagen som koncernens resultat huvudsakligen uppstår.

Länsförsäkringar PE Secondary substansvärde för aktien beräknas utifrån att underliggande fonder värderas enligt följande: förvaltarnas senaste rapporterade NAV för respektivefond, de europiska förvaltarna använder sig av fair value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig utav US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820, justerat för efterföljande kassaflöden från Länsförsäkringar PE Holding till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till Länsförsäkringar PE Holding. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i Länsförsäkringar PE Holding är dels, i vissa bolag som använder diskonterade kassaflödesmodell för värdering av bolaget, om framtida vinst-marginaler förändras eller om räntan som används för diskontering förändras. I bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen i Länsförsäkringar PE Secondary av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

Länsförsäkringar PE Holding:s substansvärde för aktien beräknas utifrån hur stora tillgångarna är i bolaget efter avdrag för skulder. Bolaget innehar inga fonder utan endast likvida-medel då bolaget kommer att likvideras under 2015.

DFF AB äger endast andelar i fastighetsbolag som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på Humlegårdenaktierna beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter, övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korrigerat för latent skatt, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på DFF AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassa-flöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största negativa påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Direktavkastningskravet ligger i spannet 4,6 % – 7,5 % med medelvärdet 5,6 %.

Övriga fastigheter har värderats av externt värderingsföretag som har tagit hänsyn till marknadsinformation och fastigheternas kassaflöde. De parametrar som främst påverkar värdet på fastigheterna är förändring i avkastningskravet och eventuell uppkomst av vakanser. Direktavkastningskravet ligger i spannet 2,0 % – 2,2 % med medelvärdet 2,0 %.

Dalarnas Försäkringsbolag gör i vart och ett av fallen en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande värden i de innehav där så är möjligt. Där detta inte är möjligt finns en löpande kontakt med styrelsen i respektive bolag för att säkerställa riktigheten i värderingen av tillgångarna. Om misstankar finns att värdena i något av innehaven skulle vara inkorrekta så förmedlas detta till styrelsen som för detta vidare till respektive bolag.

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker uppgick till 197,4Mkr (191,1).

Koncernen 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Aktier och andelar	1 384 036	–	2 050 454	3 434 490
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	–	–	1 866 103
Upplupen ränteintäkt	2 492	–	–	2 492
Derivat	–	–	–	–
S:a	3 252 630	–	2 050 454	5 303 084
Finansiella skulder värderade till verkligt värde				
Derivat	–	15 220	–	15 220
Övriga skulder	84 845	–	–	84 845
S:a	84 845	15 220	–	100 066

21REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Moderbolaget 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Aktier och andelar	1 384 036	–	1 421 072	2 805 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 866 103	–	–	1 866 103
Upplupen ränteintäkt	2 492	–	–	2 492
Derivat	–	–	–	–
S:a	3 252 630	–	1 421 072	4 673 702
Finansiella skulder värderade till verkligt värde				
Derivat	–	15 220	–	15 220
Övriga skulder	84 845	–	–	84 845
S:a	84 845	15 220	–	100 066

Koncernen 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Aktier och andelar	1 255 367	–	1 782 275	3 037 642
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 605 742	–	–	1 605 742
Upplupen ränteintäkt	984	–	–	984
Derivat	–	6 065	–	6 065
S:a	2 862 092	6 065	1 782 275	4 650 432
Finansiella skulder värderade till verkligt värde				
Derivat	–	–	–	–
Övriga skulder	74 411	–	–	74 411
S:a	74 411	–	–	74 411

Moderbolaget 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Aktier och andelar	1 255 367	–	1 230 351	2 485 718
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 605 742	–	–	1 605 742
Upplupen ränteintäkt	984	–	–	984
Derivat	–	6 065	–	6 065
S:a	2 862 092	6 065	1 230 351	4 098 508
Finansiella skulder värderade till verkligt värde				
Derivat	–	–	–	–
Övriga skulder	74 411	–	–	74 411
S:a	74 411	–	–	74 411

Koncernens och moderbolagets innehav i Länsförsäkringar AB-koncernen är 1 139 305 (1 002 605) tkr.

22ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

	2014	2013
Återförsäkrares andel i ingående avsättning för oreglerade skador	409 393	362 675
Återförsäkrares andel av förändring i avsättning för oreglerade skador	285 841	46 718
S:a återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	695 233	409 393

23FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Moderbolaget	2014	2013
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	11 885	11 492
Årets avsättning	11 530	11 885
Årets avskrivning	-11 886	-11 492
S:a förutbetalda anskaffningskostnader	11 530	11 885
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	11 530	11 885

24LIKVIDA MEDEL / KASSA OCH BANK

Koncernen	2014	2013
Nedanstående delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa och banktillgodohavanden	259 007	158 322
S:a enligt rapporten över finansiell ställning och enligt rapporten över kassaflöden	259 007	158 322
Beviljad checkkredit uppgick till	–	–
Utnyttjad del av checkkredit	–	–

Moderbolaget	2014	2013
Nedanstående delkomponenter ingår i kassa och bank		
Kassa och banktillgodohavanden	258 526	157 842
S:a enligt balansräkningen och enligt rapporten över kassaflöden	258 526	157 842
Beviljad checkkredit uppgick till	–	–
Utnyttjad del av checkkredit	–	–

26AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

	2014 Brutto	2013 Brutto	Netto
Avsättning för ej intjänade premier			
Vid årets början	489 323	468 783	413 408
Försäkring tecknad under perioden	1 465 738	1 219 627	1 100 205
Intjänade premier under perioden	-1 445 108	-1 199 086	-1 084 920
Andra förändringar	–	–	–
Vid årets slut	509 953	489 324	428 692
Avsättning för kvardröjande risker			
Vid årets början	4 236	1 094	2 098
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	–	–	–
Nya avsättningar under perioden	-4 236	3 142	–1 004
Andra förändringar	–	–	–
Valutaeffekt	–	–	–
Vid årets slut	–	4 236	1 094
S:a avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	509 953	493 560	429 786

Från och med 2013 redovisas ej intjänade premier och kvardröjander risker brutto och avdragna rabatter redovisas under förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

25EGET KAPITAL

Bundet eget kapital
Reservfond
Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt, för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond
Posten omfattar belopp, som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1-2 § ÅRFL.

Fritt eget kapital
Balanserade vinstmedel
Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör, tillsammans med årets resultat, summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

27 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	2014			2013		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
<i>Avsättning för oreglerade skador</i>						
Ingående balans rapporterade skador	742 342	-165 094	577 248	675 478	-144 738	530 740
Ingående balans inträffade, men ej ännu rapporterade skador	922 202	-244 298	677 904	925 400	-217 937	707 463
IB skadelivräntor	–	–	–	–	–	–
Ingående balans avsättning för skaderegleringskostnader	76 610	–	76 610	52 354	–	52 354
S:a Ingående balans	1 741 154	-409 393	1 331 762	1 653 232	-362 675	1 290 557
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	1 334 783	-472 610	862 173	937 241	-120 630	816 610
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-882 505	157 599	-724 907	-719 022	89 935	-629 087
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-110 014	29 171	-80 843	-130 296	-16 022	-146 318
Effekt av beståndsoverlåtelse						
Verkligt värde övertag bestånd trafik (enl BR)	142 572	–	142 572	–	–	–
Anpassning till bolagets red.principer (enl RR)	-10 665	–	-10 665	–	–	–
Livränterörelse	318 834	–	318 834	–	–	–
S:a Utgående balans	2 534 159	-695 233	1 838 926	1 741 154	-409 393	1 331 762
UB rapporterade skador	1 036 915	-379 215	657 700	742 342	-165 094	577 248
UB inträffade, men ej ännu rapporterade skador	1 097 603	-316 018	781 585	922 202	-244 298	677 904
UB skadelivräntor	318 834	–	318 834	–	–	–
UB avsättning för skaderegleringskostnader	80 806	–	80 806	76 610	–	76 610

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring har diskonterats. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter. Vid diskontering har en diskonteringsränta om 1,25 % (1,75 %) använts. Diskonteringsräntan är baserad på medelvärdet av räntan på 7-åriga svenska statsobligationer över åren 2010-2014, där värdet för 2014 beräknas som genomsnitt över perioden jan-aug. Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag på 20 % av räntesatsen. På grund av rådande marknadsläge har från den framräknade räntan gjorts ett avdrag på 0,25 %.

Avsättning för inträffade och rapporterade skador (kända skador) f.e.r. uppgår till 657 700 (577 248) tkr. I avsättningen ingår en diskonterad reserv avseende trafikskador med 223 723 (99 024) tkr. Skadereserven för inträffade och rapporterade trafikskador uppgick, före diskontering till 247 151 (114 269) tkr. Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (okända skador)f.e.r. uppgår till 781 585 (677 904) tkr. I avsättningen ingår en diskonterad reserv avseende trafikskador med 578 567 (445 233) tkr. Skadereserven för inträffade men ej rapporterade trafikskador uppgick, före diskontering till 646 462 (516 498) tkr.

28 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING OCH RABATTER

	2014	2013
Ingående balans återbäring och rabatter	274 451	134 995
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-201 358	-544
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	80 000	140 000
Årets avsättning för rabatter	153 093	274 451

29 AVSÄTTNING FÖR PENSION OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Pensionsförpliktelser				
Pension till tidigare VD	1 289	1 539	1 289	1 539
Avsättning för övriga pensionsförpliktelser	15 872	16 525	15 824	18 645
S:a avsättning för pension och liknande förpliktelser	17 161	18 064	17 112	20 184
Avsättning för åtagande enligt avtal				
Redovisat värde vid periodens ingång	18 064	21 849	20 184	21 377
Avsättningar som gjorts under perioden	2 246	-1 499	77	1 093
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-3 149	-2 286	-3 149	-2 286
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	–	–	–	–
Redovisat värde vid periodens utgång	17 161	18 064	17 112	20 184

Inom koncernen finns ett antal förmånsbestämda pensionsplaner. Den största av dessa planer är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen där personer födda 1955 eller tidigare frivilligt kan få gå i pension vid 62 års ålder. Villkoren för denna plan är utformade så, att som pension erhålls cirka 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder.

Utöver denna plan finns en avsättning till en tidigare VD som är ett fastställt belopp som räknas upp med en avkastningsprocent varje år och en avsättning till en kapitalförsäkring till nuvarande VD som uppgår till 794 tkr.

29 AVSÄTTNING FÖR PENSION OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Koncernen	2014	2013
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	15 078	16 063
Nuvärdet av nettoförpliktelser	15 078	16 063
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer i rapporten över finansiell ställning		
Avsättning särskild löneskatt	2 944	3 136
Övrig pensionsavsättning	12 134	12 927
S:a	15 078	16 063

Nettobeloppet redovisat i följande poster i rapporten över finansiell ställning		
Övriga avsättningar	15 078	16 063
Övriga skulder	–	–
S:a	15 078	16 063

Pensionskostnad	2014	2013
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	449	567
Räntekostnad	274	388
Reglering	-465	-305
S:a pensionskostnad för året	258	650

Pensionsskuld	2014	2013
Förpliktelsens nuvärde	15 078	16 063
Skuld att redovisa i balansräkningen	15 078	16 063

Förpliktelsens nuvärde	2014	2013
Förpliktelse för förmånsbestämda planer den 1 januari	16 063	19 899
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	449	567
Räntekostnad	274	388
Utbetalda ersättningar	–	–
Minskning av förpliktelsens nuvärde till följd av reglering	-3 579	-4 028
Aktuariella vinster (–) och förluster (+)	1 870	-763
Förpliktelsens nuvärde den 31 december	15 078	16 063

Population		
Aktiva	30	30
S:a	30	30

Förändring av pensionsskuld som redovisas i balansräkningen	2014	2013
Skuld att redovisa i balansräkningen vid årets början	16 063	19 899
Pensionskostnad	258	650
Minskning av pensionsskuld till följd av reglering	-3 114	-3 723
Aktuariell vinst (–)/ förlust att redovisa i övrigt totalresultat	1 870	-763
Skuld att redovisa i balansräkningen vid årets slut	15 078	16 063

Aktuariella antaganden	2014-12-31	2013-12-31
Diskonteringsränta	0,5%	1,8%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	Ej tillämplig	Ej tillämplig
Förväntad löneökningstakt	2,3%	2,2%
Förändring inkomstbasbelopp	2,3%	2,2%
Inflation	0,6%	1,2%
Livslängd	FFFS 2007:31	FFFS 2007:31
Personalomställning	7,4%	5,7%
Andel som bedöms att frivilligt gå i pension vid 62 års ålder	55,0%	55,0%

29 AVSÄTTNING FÖR PENSION OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Tillkommande upplysningar aktuariella vinster/förluster	2014	2013
Erfarenhetsbaserad justering avseende de förmånsbestämda förpliktelserna	-1 594	-216
Effekt av ändrade antaganden	-276	-547
Total aktuariell vinst / (–)förlust	-1 870	-763
Ackumulerade aktuariella vinster/ (–) förluster redovisade i övrigt totalresultat	744	2 614

Avgiftsbestämda pensionsplaner
Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period som de anställda utfört de tjänster avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19, Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 i IAS 19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planer och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

	2014	2013
Kostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner	16 242	16 276

30 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2014	2013	2014	2013
Leverantörsskulder	12 535	11 990	12 535	11 990
Källskatter	3 126	3 179	3 126	3 179
Premieskatteskuld	44 003	42 279	44 003	42 279
Övriga skulder*	47 293	37 032	25 181	16 962
S:a övriga skulder	106 957	94 481	84 845	74 411

* I koncernen ingår belopp för avseende återförsäkring. I moderbolaget redovisas detta på en egen balanspost.

31UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2014	2013
Förutbetalda premier	101 498	92 758
Semesterlöneskuld	8 350	7 391
Provisioner	361	296
Sociala kostnader	5 921	5 615
Räntekostnader	–	–
Övrigt	5 086	7 546
S:a upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	121 216	113 606

32NÄRSTÅENDE

	År	Försäljning av tjänster (inbetald försäkringspremie) till närstående	Inköp av varor / tjänster från närstående	Övrigt (utbetald skadeersättning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Sammanställning över närståendetransaktioner						

Koncernen

Närståenderelation

Intresseföretag

Länsförsäkringar PE Holding AB, se not 16	2014	–	–	–	–	–
Länsförsäkringar PE Holding AB, se not 16	2013	–	–	–	–	–
Nyckelpersoner i ledande ställning	2014	116	–	22	–	–
Nyckelpersoner i ledande ställning	2013	121	–	646	–	–
Andra närstående	2014	3 727	–	465	–	–
Andra närstående	2013	3 227	–	99	–	–

	År	Försäljning av tjänster (inbetald försäkringspremie) till närstående	Inköp av varor / tjänster från närstående	Övrigt (utbetald skadeersättning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Sammanställning över närståendetransaktioner						

Moderbolaget

Närståenderelation

Dotterföretag

Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltningsaktiebolag, se not 15	2014	–	–	–	–	–
Dalarnas Försäkringsbolags Förvaltningsaktiebolag, se not 15	2013	–	–	–	–	–
Intresseföretag						
Länsförsäkringar PE Holding AB, se not 16	2014	–	–	–	–	–
Länsförsäkringar PE Holding AB, se not 16	2013	–	–	–	–	–
Nyckelpersoner i ledande ställning	2014	116	–	22	–	–
Nyckelpersoner i ledande ställning	2013	121	–	646	–	–
Andra närstående	2014	3 727	–	465	–	–
Andra närstående	2013	3 227	–	99	–	–

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Resultatdelning

De anställda inom Dalarnas Försäkringsbolag har sedan flera år tillbaka ett resultatdelningssystem. Detta premierar produktivitet, effektivitet samt kundnöjdhet. Verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare omfattas av samma system.

Pensioner

För samtliga befattningshavare i bolaget gäller för försäkringsbranschen normala pensionsvillkor, vilket täckts genom försäkring. Den verkställande direktören har samma pensionsvillkor som övrig personal, dock med tillägget att bolaget årligen erlägger ett basbelopp avseende kompletterade tjänstepension.

Avgångsvederlag

Till verkställande direktören utgår, vid uppsägning från bolagets sida, ett avgångsvederlag om en årslön.

Ställda säkerheter samt ansvarsförbindelser till förmån för närstående

Bolaget har tecknat en kapitalförsäkring, med verkställande direktören som försäkrings-tagare. Kapitalförsäkringen är pantsatt till verkställande direktören.

Upplysningar om löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare lämnas i not 33.

33ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Moderbolaget	2014	2013
Medelantal anställda		
Män	127	129
Kvinnor	129	133
S:a medelantal anställda	256	262
Medelantal ombud		
Fritidsombud	–	39
Specialombud	–	169
S:a medelantal ombud	–	208
Totalt medelantal ombud och anställda	256	470

Löner, andra ersättningar samt sociala kostnader	2014	2013
Styrelse och ledande befattningshavare, 16 (16) personer		
Löner och ersättningar	9 680	9 518
Sociala kostnader	6 235	7 885
varav pensionskostnader	2 931	3 736
S:a styrelse och ledande befattningshavare	15 915	17 403

33ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Ersättning till nyckelpersoner i ledande ställning	2014			2013		
	Grundlön styrelsearvoden	Rörlig ersättning	Summa	Grundlön styrelsearvoden	Rörlig ersättning	Summa
Styrelseledamöter						
Styrelsens ordförande, Maria Engholm	244	161	405	236	169	405
Styrelseledamot, vice ordf. Carin Nises	155	75	230	157	96	253
Styrelseledamot, Allan Björklund	–	–	–	27	17	44
Styrelseledamot, Margareta Florén	111	56	167	103	69	172
Styrelseledamot, Rune Joon	–	–	–	16	11	27
Styrelseledamot, Pontus Selderman	–	–	–	49	25	74
Styrelseledamot, Christer Lundgren	133	90	223	124	91	215
Styrelseledamot, Martin Moreaus	133	62	195	114	78	192
Styrelseledamot, Marie Svan	133	53	186	98	61	159
Styrelseledamot, Christer Rosén	111	60	171	82	50	131
VD, Anders Grånäs	2 135	–	2 135	1 861	–	1 861
Övriga ledande befattningshavare	5 968	–	5 968	5 984	–	5 984
S:a ersättningar till nyckelpersoner i ledande ställning	9 124	557	9 680	8 851	667	9 518

Ersättning till de fackliga representanterna har ej utgått.

33ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Övriga medarbetare	2014	2013
Löner och ersättningar	113 101	111 966
varav rörlig ersättning	904	945
Sociala kostnader	54 143	52 934
varav pensionskostnader	19 250	19 293
S:a övriga medarbetare	167 244	164 900
Totalt, löner och andra ersättningar samt sociala kostnader		
Löner och ersättningar	122 781	121 484
varav rörlig ersättning	904	945
Sociala kostnader	60 378	60 818
varav pensionskostnader	22 181	23 029
S:a löner och andra ersättningar samt sociala kostnader	183 159	182 303

33 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Ersättning till styrelsen

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagsstämman beslut. Fast arvode per år utgår med 4,5 basbelopp till ordförande, 3,0 basbelopp till vice ordförande och 2,0 basbelopp till övriga ledamöter. Rörligt arvode dvs. dagarvode utgår med 3 000 kronor per hel dag och 1 500 kronor per halv dag. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget. Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till företagsledning och övriga anställda som rapporterar direkt till vd ska godkännas av styrelsen efter förslag av vd. Styrelsens godkännande sker på aggregerad nivå med angivande av procentuell löneökning.

Enligt bolagsstämman beslut utgår arvode till finansutskottets ledamöter som ingår i styrelsen (ej anställda), på 1,0 basbelopp, ersättning till revisionsutskottets ledamöter på 0,5 basbelopp, dessa redovisas som styrelsearvode. Av företagets pensionskostnader avser 0 (-) tkr styrelsens ordförande och 969 tkr (972) den verkställande direktören.

Ersättning till ledande befattningshavare

Dalarnas Försäkringsbolag har endast fasta ersättningar till ledande befattningshavare. Rörliga ersättningar finns endast i vissa avtal för säljande personal och utgör ca 1 procent av företagets totala lönekostnader.

För samtliga befattningshavare i bolaget gäller för försäkringsbranschen normala pensionsvillkor vilket täckts genom försäkring. Den verkställande direktören har samma pensionsvillkor som övrig personal.

Avgångsvederlag

För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägning om sex månader. I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningstiden ett avgångsvederlag motsvarande en årslön.

Pensioner

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggs genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Pensionen mellan 62 år och 65 år är förmånsbestämd. Pension beräknas utgå med cirka 70 % av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön menas den fasta lönen. Från 65 år följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF/Saco-förbunden.

Berednings- och beslutsprocess, som tillämpas ifråga om ersättning till företagsledningen

Ersättning till verkställande direktören bereds av ersättningsutskottet och beslutas därefter i styrelsen. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktören enligt principer för löner och villkor för ledande befattningshavare.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare i Dalarnas Försäkringsbolag ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Det är bolagets policy att ersättningarna ska vara i nivå med branschen i genomsnitt. Den totala ersättningen ska vara rimlig, präglad av måttfullhet och väl avvägd, samt bidra till en god etik och organisationskultur och präglas av öppenhet och transparens.

Fast ersättning

Fast ersättning utgår enligt ovanstående generella princip.

Rörlig ersättning

Alla anställda inom Dalarnas Försäkringsbolag har sedan flera år tillbaka ett resultatdelningssystem. Detta premierar produktivitet, effektivitet samt kundnöjdhet. Grunden i resultatdelningssystemet är att prestationer under året ska vara bättre än kalkylerat och baseras på det faktiska ekonomiska utfallet. I det fall resultatdelning utgår innebär det att ersättningen är lika oavsett befattning. Ersättningen betalas ut till en stiftelse, från vilken andelsägarna har rätt att göra uttag efter 55 års ålder.

Pension

Till förmån för den under 2012 ny tillträdde verkställande direktören har Dalarnas Försäkringsbolag tecknat en kapitalförsäkring. Försäkringens värde uppgår per 2014-12-31 till 639 tkr (372). Under 2014 har 216 tkr (253) löpande satts av till kapitalförsäkringen.

Övriga förmåner

Vid sidan av ovanstående förmåner erbjuds tjänstebil enligt vid var tid gällande villkor (dock utan bruttolöneavdrag), individuell sjukvårdsförsäkring samt övriga förmåner som erbjuds samtlig personal.

Andel kvinnor bland ledande befattningshavare, %	2014	2013
Styrelseledamöter	44%	42 %
Andra ledande befattningshavare	33%	25 %

34 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2014	2013
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>		
Revisionsuppdrag	433	478
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–
Skatterådgivning	–	–
Andra uppdrag	69	78
S:a arvode och kostnadsersättningar till revisorer	502	556

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

35 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Totalt 2014	Olycksfall och sjukdom	Motorford., övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Motorfordon ansvar mot tredje man	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
<i>Koncernen</i>									
Premieinkomst, brutto	1 465 738	52 788	265 933	535 361	28 617	22 887	208 718	1 114 304	351 434
Premieintäkt, brutto	1 449 344	54 617	259 226	529 816	28 388	22 652	205 137	1 099 836	349 508
Försäkringsersättning, brutto	-1 293 552	-36 465	-200 214	-614 361	-15 281	-13 425	-98 995	-978 741	-314 811
Driftskostnad, brutto	-154 642	-6 587	-29 648	-58 183	-3 260	-2 492	-28 250	-128 422	-26 220
Resultat av avgiven återförsäkring	138 019	-18 478	1 071	156 774	206	-616	-939	138 019	–
Skadeprocent, brutto (%)	89,3%	66,8%	77,2%	116,0%	53,8%	59,3%	48,3%	89,0%	90,1%

36 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDEN

	Koncernen		Moderbolaget	
Betalda räntor och erhållen utdelning	2014	2013	2014	2013
Erhållen utdelning	8 393	8 834	–	8 834
Erhållen ränta	53 968	59 611	–	59 611
Erlagd ränta	-33 644	-24 478	1 345	-24 478
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Av– och nedskrivningar av tillgångar	8 784	9 432	1 345	1 702
Realisationsvinster och –förluster i tillgångar	-176 654	-175 258	-176 654	-175 258
Uppskrivning/värdeförändring	-262 574	-133 457	-305 628	-154 083
Förändring av avsättningar	399 780	241 019	399 482	242 848
S:a justeringar	-30 664	-58 265	-81 455	-84 791

37 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncernen 2014	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	3 428	–	3 428
Materiella tillgångar	–	135 656	135 656
Aktier och andelar	3 243 777	190 712	3 434 489
Obligationer och räntebärande värdepapper	82 387	1 783 716	1 866 103
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	901	901
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
– Oreglerade skador	245 616	449 617	695 233
Skattefordran aktuell skatt	2 600	–	2 600
Övriga fordringar	465 011	–	465 011
Likvida medel	259 007	–	259 007
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
– Förutbetalda anskaffningskostnader	11 530	–	11 530
– Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	48 749	–	48 749
S:a tillgångar	4 362 106	2 560 602	6 922 708
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
– Ej intjänade premier och kvardröjande risker	509 953	–	509 953
– Oreglerade skador	589 438	1 944 721	2 534 159
– Återbäring och rabatter	–	153 093	153 093
<i>Andra avsättningar</i>			
– Pensioner och liknande förpliktelser	3 175	13 985	17 159
– Skatter	479 958	–	479 958
– Övriga avsättningar	22 112	–	22 112
Derivat	15 220	–	15 220
Övriga skulder	84 847	–	84 847
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	121 215	–	121 215
S:a skulder och avsättningar	1 825 918	2 111 798	3 937 717

Moderbolaget 2014	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Byggnader och mark	–	125 300	125 300
Aktier och andelar i koncern– & intresseföretag	715 649	190 712	906 360
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till koncernföretag	–	–	–
Aktier och andelar	2 528 130	–	2 528 130
Obligationer och räntebärande värdepapper	82 387	1 783 716	1 866 103
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	901	901
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
– Oreglerade skador	245 616	449 617	695 233
Fordringar avseende direkt försäkring	300 968	–	300 968
Fordringar avseende återförsäkring	35 654	–	35 654
Skattefordran aktuell skatt	2 600	–	2 600
Övriga fordringar	128 389	–	128 389
Materiella tillgångar	–	10 356	10 356
Likvida medel	258 526	–	258 526
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
– Förutbetalda anskaffningskostnader	11 530	–	11 530
– Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	48 749	–	48 749
S:a tillgångar	4 358 198	2 560 602	6 918 800

37 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Moderbolaget 2014	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
– Ej intjänade premier och kvardröjande risker	509 953	–	509 953
– Oreglerade skador	589 438	1 944 721	2 534 159
– Återbäring och rabatter	–	153 093	153 093
<i>Andra avsättningar</i>			
– Pensioner och liknande förpliktelser	3 175	13 938	17 112
– Skatter	–	198 336	198 336
– Övriga avsättningar	–	–	–
Skulder avseende återförsäkring	22 112	–	22 112
Övriga finansiella skulder	–	–	–
Skatteskuld aktuell skatt	15 220	–	15 220
Övriga skulder	84 845	–	84 845
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	121 216	–	121 216
S:a skulder och avsättningar	1 345 959	2 310 087	3 656 046

Koncernen 2013	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	3 664	3 193	6 857
Materiella tillgångar	–	129 650	129 650
Aktier och andelar	2 807 728	229 914	3 037 642
Obligationer och räntebärande värdepapper	80 902	1 524 840	1 605 742
Övriga finansiella placeringtillgångar	6 065	–	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	6 550	6 550
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
– Oreglerade skador	86 680	322 712	409 393
Skattefordran aktuell skatt	–	–	–
Övriga fordringar	388 258	–	388 258
Likvida medel	158 322	–	158 322
Övriga tillgångar	–	–	–
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
– Förutbetalda anskaffningskostnader	11 885	–	11 885
– Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	54 645	–	54 645
S:a tillgångar	3 598 150	2 216 859	5 815 009

Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
– Ej intjänade premier och kvardröjande risker	493 560	–	493 560
– Oreglerade skador	677 001	1 064 153	1 741 154
– Återbäring och rabatter	200 000	74 451	274 451
<i>Andra avsättningar</i>			
– Pensioner och liknande förpliktelser	5 544	12 520	18 064
– Skatter	425 993	–	425 993
– Övriga avsättningar	20 070	–	20 070
Derivat	–	–	–
Övriga skulder	75 476	–	75 476
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	113 606	–	113 606
S:a skulder och avsättningar	2 011 248	1 151 124	3 162 373

Moderbolaget 2013	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Byggnader och mark	–	119 000	119 000
Aktier och andelar i koncern– & intresseföretag	551 924	229 914	781 838
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till koncernföretag	–	–	–
Aktier och andelar	2 255 804	–	2 255 804
Obligationer och räntebärande värdepapper	80 902	1 524 840	1 605 742
Övriga finansiella placeringtillgångar	6 065	–	6 065
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	–	6 550	6 550
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
– Oreglerade skador	86 680	322 712	409 393
Fordringar avseende direkt försäkring	283 170	–	283 170
Fordringar avseende återförsäkring	45 312	–	45 312
Skattefordran aktuell skatt	–	–	–
Övriga fordringar	59 776	–	59 776
Materiella tillgångar	–	10 650	10 650
Likvida medel	157 842	–	157 842
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
– Förutbetalda anskaffningskostnader	11 885	–	11 885
– Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	54 645	–	54 645
S:a tillgångar	3 594 006	2 213 666	5 807 672

Skulder

<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
– Ej intjänade premier och kvardröjande risker	493 559	–	493 559
– Oreglerade skador	677 001	1 064 153	1 741 154
– Återbäring och rabatter	200 000	74 451	274 451
<i>Andra avsättningar</i>			
– Pensioner och liknande förpliktelser	5 544	14 640	20 184
– Skatter	–	163 594	163 594
– Övriga avsättningar	–	–	–
Skulder avseende återförsäkring	20 070	–	20 070
Övriga finansiella skulder	–	–	–
Skatteskuld aktuell skatt	1 063	–	1 063
Övriga skulder	74 411	–	74 411
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	113 606	–	113 606
S:a skulder och avsättningar	1 585 254	1 316 838	2 902 092

Falun den 4 mars 2015

Maria Engholm <i>Ordförande</i>	Carin Nises	Christer Rosén
Marie Svan	Margareta Florén	Christer Lundgren
Martin Moraeus	Inge Gustafsson <i>Personalrepresentant</i>	Gunnar Franzon <i>Personalrepresentant</i>
	Anders Grånäs <i>Verkställande direktör</i>	

Vår revisionsberättelse har lämnats den 4 mars 2015.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Dalarnas Försäkringsbolag för år 2014. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 26-71.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder IFRS, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en

Till bolagsstämman i Dalarnas Försäkringsbolag, org.nr 583201-4905

rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Dalarnas Försäkringsbolag för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Falun den 4 mars 2015
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport 2014

Kod för Svenskt Näringsliv

Dalarnas Försäkringsbolag avser att i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag, följa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

Huvudsakliga avvikelser avser Kodens bestämmelser om kallelse och genomförande av bolagsstämma samt mandattiden för styrelsens ledamöter. Förklaringar till avvikelserna anges nedan. På Dalarnas Försäkringsbolags hemsida finns gällande dokument om bolagsstyrning. Bolagsstyrningsrapporten har inte granskats av bolagets revisor.

Dalarnas Försäkringsbolags bolagsstämma

Bolagsstämman är Dalarnas Försäkringsbolags högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Dalarnas Försäkringsbolag, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och VD. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter och inkluderar ersättning för extra styrelsesammanträden och utskottsarbete. Ordinarie bolagsstämma fastställer principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen (se under avsnittet Ersättning till företagsledningen nedan).

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 48. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets hemsida. Kallelse till bolagsstämman ska ske genom e-post eller brev, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt. Bestämmelserna i Koden om kallelse till bolagsstämma på bolagets hemsida och om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till det begränsade antalet fullmäktige är bedömningen

att det lämpligaste sättet att genomföra bolagsstämma på är genom fysisk närvaro av samtliga fullmäktige. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande tillämpas av bolaget. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida.

I enlighet med Koden är avsikten att föreslå ordinarie bolagsstämma 2015 att välja styrelsens ordförande och vice ordförande samt godkänna principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagets ledning. Vid bolagsstämman avges förslag till ersättning till styrelseledamöter och ersättning för arbete i utskott.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av bolagsstämman 2014. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på bolagets hemsida. Valberedningen presenterar sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2015. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

VALBEREDNINGEN BESTÅR AV FÖLJANDE LEDAMÖTER:

Ordförande Monica Rönnlund, Borlänge, (födelseår 1957) vald till 2017.
Ledamot Mats Reyier, Borlänge, (födelseår 1967) vald till 2015.
Ledamot Ruben Forslund, Hedemora, (födelseår 1956) vald till 2016.
Ledamot Malin Höglund, Mora, (födelseår 1969) vald till 2015.

Revisor

Enligt bolagsordningen ska Dalarnas Försäkringsbolag ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Revisorerna utses för en mandattid om ett år. Vid ordinarie bolagsstämma 2014 utsågs revisionsbyrån, PricewaterhouseCoopers AB, med auktoriserad revisor Eva Fällén, Stockholm, som huvudrevisor och med auktoriserad revisor Michael Lindengren, Göteborg, som suppleant för denne till och med bolagsstämman 2015. Revisionsbyrån valdes till bolagets revisor vid bolagsstämman 2012.

Dalarnas Försäkringsbolags styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2014 av sju ordinarie stämموالدا ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarledamöter med två suppleanter för dessa. En ordinarie och en suppleant har avgått under året på grund av personliga skäl.

Mandattiden för de bolagsstämموالدا ledamöterna uppgår till ett till tre år. Ledamöter behöver inte väljas för samma mandatperiod. Skälen till avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år är bedömningen att intresset av att styrelsens ledamöter genom ettårig mandattid ställer sina platser till förfogande varje år, inte på samma sätt gör sig gällande i bolag vars bolagsstämma utgörs av ett begränsat antal ledamöter som vid en bolagsstämma i ett aktiemarknadsbolag med många deltagare. Intresset av kontinuitet i styrelsearbetet och att ge nyvald ledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger därmed tyngre.

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets hemsida.

Styrelseledamot	Ordinarie styrelsemöte	Per capsulam styrelsen	Extra styrelsemöte	Finansutskott	Revisionsutskott	Ersättningsutskott
Maria Engholm	9	1	1	8	1	2
Carin Nises	9	1	1	2	4	2
Margareta Florén	9	1	1	2	4	–
Martin Moraeus	9	1	1	8	1	–
Christer Lundgren	9	1	1	8	1	2
Marie Svan	8	1	1	6	1	–
Christer Rosén	9	1	1	2	4	–
Inge Gustafsson, FTF	8	1	1	2	1	–
Henrik Persson, FTF	3	1	–	–	–	–
Gunnar Franzon, Saco	3	–	1	–	1	–
Håkan Klang, FTF	3	–	–	–	–	–

Ordföranden

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden skall genom löpande kontakt med VD även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja VD i dennes arbete.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har inrättat Ersättningsutskott, Revisionsutskott och Finansutskott. Utskottens uppgifter fastläggs av styrelsen i särskilda instruktioner. Utskotten har inte något generellt beslutsmandat.

Utskotten ska bestå av minst tre styrelseledamöter. Ordförande och/eller vice ordförande ska ingå i utskottet.

Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning till VD och övriga i bolagsledningen.

Revisionsutskottet bereder och beslutar i revisionsfrågor och rapporterar avvikelser till styrelsen. Styrelsen beslutar dock om utseende av internrevisor. Vidare ska externrevisor rapportera direkt till styrelsen. Utskottet ska på styrelsens uppdrag svara för arbetet med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och

kontroll vad avser:

- finansiell rapportering
- riskhantering och riskkontroll
- regelefterlevnad
- övrig intern styrning och kontroll
- ärenden som styrelsen hänskjuter till utskottet

Finansutskottet ska enligt den delegation styrelsen givit ansvara för bolagets kapitalförvaltning genom att:

- följa utvecklingen inom området
- föreslå placeringsinriktning och placeringspolicy
- tillse att en väl fungerande intern organisation för kapitalförvaltningsfrågor finns
- föreslå allokering och limiter
- följa upp verksamheten med avseende på resultat och regelefterlevnad
- rapportera utfallet regelbundet till styrelsen
- regelbundet följa bankverksamheten

Möten och närvaro

Tabellen utvisar antalet möten inom respektive organ som hållits under verksamhetsåret 2014 liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Styrelsen har under räkenskapsåret 2014 genomfört nio ordinarie sammanträden.

Verkställande direktören

Verkställande direktör för bolaget är sedan 2012-02-01 Anders Grånäs (födelseår 1966). Anders Grånäs har en bakgrund som riskkapitalist inom teknikinvesteringar. Han har under 15 år verkat som investeringsansvarig hos Investor Growth Capital, Industrifonden och Via Venture Partners (ATP, Danmark). Anders Grånäs är civilingenjör i teknisk fysik från Uppsala samt har en MBA från Stanford University. Anders Grånäs är styrelseledamot i Länsförsäkringar Liv AB samt i Humlegården AB och styrelseordförande i Länsförsäkringar PE Holding AB.

Ersättning till företagsledningen

Bolagsstämman fastställer årligen principer för ersättning och andra anställningsvillkor till företagsledningen enligt följande.

Till personer i företagsledande ställning, VD och avdelningschefer, med direkt rapporteringsansvar till VD utgår fast månadslön.

Ersättningsutskottet ger förslag till styrelsen som beslutar om lönenivån till VD.

Beslut om ersättning till övriga anställda, som ingår i Bolagets företagsledning och even-

tuella övriga anställda som rapporterar direkt till VD, ska godkännas av styrelsen efter förslag av VD. Styrelsens godkännande sker på en övergripande nivå med angivande av procentuell löneökning totalt för gruppen.

All fast anställd personal i bolaget omfattas av ett resultatdelningssystem, som kan ge maximalt ett basbelopp i ersättning. Regelverk och parametrar för denna tilldelning beslutas årligen av styrelsen.

Styrelsens rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2014

Styrelsen ansvarar för riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. I detta ansvar ingår att upprätta ett effektivt system för riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön, med den organisation, beslutsordning samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ, som styrelsen och VD inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policys, riktlinjer och instruktioner. Företagsövergripande policys och riktlinjer finns i ett ledningssystem, för att säkerställa tillgängligheten för alla inom bolaget. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelsen, VD och ledningen kommunicerar och verkar utifrån, i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott med uppgift att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Vidare har styrelsen inrättat en funktion för Internrevision i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Identifiering, analys och uppföljning av risk sker löpande genom funktionen Riskkontroll. Löpande kontroll och uppföljning av efterlevnad av externt och internt regelverk sker genom funktionen Compliance.

Processen för intern kontroll och riskhantering baseras på kontrollmiljön och omfattar fyra huvudaktiviteter: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå. Bolaget styrs med hjälp av processer, där riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att identifierade risker hantearas i enlighet med fastställda styrdokument.

I syfte att identifiera materiella fel i den finansiella rapporteringen genomförs riskanalys. Med utgångspunkt från riskanalysen kartläggs processer och kontrollaktiviteter förknippade med nyckelrisker.

Kontrollaktiviteter

Riskerna i den finansiella rapporteringen begränsas genom noggrant förberedda bokslut, standardiserade arbetsrutiner med inbyggda kontrollfunktioner samt utvärdering av kontinuerliga förbättringar.

Inom varje process finns kontrollaktiviteter och nyckelkontroller som syftar till att hantera de risker som bedömts som väsentliga. Till varje nyckelkontroll finns utsedda rapportörer. Ett kontinuerligt arbete pågår med att eliminera och reducera identifierade väsentliga risker, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Arbetet inkluderar utveckling och förbättring av kontrollaktiviteter samt insatser för att medarbetarna ska ha rätt kompetens. Den finansiella informationen analyseras och granskas på olika nivåer i bolaget innan den blir offentligt publicerad.

Information och kommunikation

Inom Dalarnas Försäkringsbolag finns etablerade informations- och kommunikationsvägar, som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen.

De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokumenterna publiceras i bolagets ledningssystem och finns tillgängliga via bolagets intranät. Varje chef ska se till att styrdokument kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, Internrevision. Dess huvudsakliga uppgifter är att stödja styrelsen med utvärdering av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut.

Internrevision ska även granska och utvärdera bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten samt om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs effektivt mot av styrelsen uppsatta mål samt enligt gällande interna och externa regelverk. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för internrevision. Internrevisionen rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef se till att styrdokument efterlevs inom sitt ansvarsområde.

Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, det vill säga risker för bristande regelefterlevnad som kan medföra försämrat anseende, finansiella förluster och sanktioner enligt lag eller föreskrift. Rapportering sker till VD och styrelsen.

Funktionen Riskkontroll har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera risker inom den operativa organisationen. Riskkontroll är en samlande, självständig funktion som löpande rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Styrelse

Maria Engholm, ordförande

Födelseår: 1967 **Bostadsort:** Borlänge
Huvudsaklig utbildning: Civilekonom
Arbetslivserfarenhet: VD Triple Steelix (2006–2013). Kommunalförbundsdirektör Region Siljan (2002–2006). VD Folke i Borlänge AB (1998–2002). VD Folke Perforering AB (1994–1998)
Huvudsaklig sysselsättning: VD/Koncernchef HSB Dalarna
Uppdrag i bolaget: Styrelseordförande, ordf. i FU och EU
Andra väsentliga uppdrag: VD/Koncernchef i HSB Ek förening 2013– Styrelseledamot i: Länsförsäkringar Bank AB, HSB Projektpartner AB, HSB Riksförbund ek. för, Dalecarlia Fastighets AB (ordf.), BTF mark och trädgård AB (ordf.)
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2003
Mandattid: 2012–2015

Margareta Florén

Födelseår: 1952 **Bostadsort:** Avesta
Huvudsaklig utbildning: Civilekonom
Arbetslivserfarenhet: Ekonomichef Stora Enso Kvarnsveden AB (1994–2009). Redovisningschef Stora Enso Kvarnsveden AB (1990–1994). Chef redovisningsbyrå Avesta AB (1989–1990). Controller koncernstab ekonomi Avesta AB (1986–1989)
Huvudsaklig sysselsättning: Head of Country Accounting Services, Stora Enso AB
Uppdrag i bolaget: Ledamot i styrelsen och RU
Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Stora Kopparbergs Bergslags AB:s Särskilda Pensionsstiftelse av år 1955
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2002
Mandattid: 2014–2016

Christer Rosén

Födelseår: 1952 **Bostadsort:** Fredriksberg
Huvudsaklig utbildning: Samhällsvetenskaplig utbildning, gymnasiet. Kortare eftergymnasiala utbildningar, JÖK, Forsknings och utredningsteknik m.fl.
Arbetslivserfarenhet: Handelsanställdas förbund, Studie- och informationschef i 10 år. Egenföretagare inom Svensk Besöksnäring, fastigheter och upplevelser i 25 år
Huvudsaklig sysselsättning: Egenföretagare och entreprenör, konsultverksamhet
Uppdrag i bolaget: Ledamot i styrelsen och RU
Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i: Säfsen Resort AB, Säfsen Fastigheter AB, Sögård Fastigheter AB, Soegaard Consulting AB (även VD), Säfsen Hunting Lodge AB (även VD), Förvaltnings AB Säfsen, Svenska skid-anläggningar, SLAO, ordförande VISITA, Svensk Besöksnäring, Sv. Ekoturismföreningen, Jontefondens insamlingsstiftelse
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2013
Mandattid: 2013–2016

Carin Nises, vice ordförande

Födelseår: 1955 **Bostadsort:** Mora
Huvudsaklig utbildning: Civilekonom
Arbetslivserfarenhet: Mora of Sweden AB, VD (2003–2008). Almi Dalarna AB, VD (2000–2003). G M-son Frost AB, VD (1997–2000). Wibe AB, Ekonomichef (1991–1996). Rosengrens Prod AB, Ekonomichef (1989–1990)
Huvudsaklig sysselsättning: Nises Consulting AB (VD)
Uppdrag i bolaget: Vice styrelseordförande, ordf. i RU, ledamot i EU
Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i: Vasaloppets Marknads AB, Nises Consulting AB, Chill Design AB (ordf.), Mora Frozen Tracks AB, Vasaloppets anläggnings AB
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2004
Mandattid: 2014–2016

Christer Lundgren

Födelseår: 1950 **Bostadsort:** Falun
Huvudsaklig utbildning: Gymnasieekonom, Internutbildningar inom Bank- och Finans via Swedbank AB, KPMG och Sparbankerna
Arbetslivserfarenhet: Styrelseledamot i Dina Försäkringar Dalarna AB (2008–2011), VD och styrelseledamot Leksands Sparbank (2001–2011), styrelseledamot i Siljan-Japanstiftelsen (2005–2010), koncernsäkerhetschef Swedbank AB (1997–2001), chefsrevisor Sparbanken Sverige/Föreningssparbanken/Swedbank AB (1993–1997), chefsrevisor Bank & Finans KPMG (1990–1993)
Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag
Uppdrag i bolaget: Ledamot i styrelsen, FU och EU
Andra väsentliga uppdrag: -
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2012
Mandattid: 2012–2015

Marie Svan

Födelseår: 1963 **Bostadsort:** Vansbro
Huvudsaklig utbildning: Polishögskolan
Arbetslivserfarenhet: Egenföretagare Marie Svan AB/ Gunde Svan AB innefattande individ- och ledarskapsutbildning samt företagshotell (1996–). Sv. Skidförbundet (coach längdlandslaget 2005/2006). Polis (1989–1996) Tidigare styrelseuppdrag: Ordf. Vansbro-simningen, ledamot Swedbank Dalarna, ledamot En Svensk Klassiker, ledamot Svenska Skidförbundet
Huvudsaklig sysselsättning: Egenföretagare som konsult inom radio- och tvproduktion samt ekonomi och administration
Uppdrag i bolaget: Ledamot i Styrelsen och FU
Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot och VD i: Marie Svan AB med bifirma Gunde Svan AB
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2013
Mandattid: 2013–2016

Martin Moraeus
Födelseår: 1979 **Bostadsort:** Orsa
Huvudsaklig utbildning: Civilingenjör
Arbetslivserfarenhet: Egen företagare
Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag, jordbruk
Uppdrag i bolaget: Ledamot i styrelsen och FU
Andra väsentliga uppdrag: Ordförande LRF Dalarna
Styrelseledamot i: Lantmännen Agroetanol AB
Oberoendeförhållande: Ja **Invalid:** 2012
Mandattid: 2012–2015

Inge Gustafsson
Födelseår: 1965 **Bostadsort:** Borlänge
Huvudsaklig utbildning: Förskollärare, Liv- sak och UW diplomutbildning (IFU)
Arbetslivserfarenhet: Dalarnas Försäkringsbolag (1990–)
Huvudsaklig sysselsättning: Mäklarkontakt, Dalarnas Försäkringsbolag
Uppdrag i bolaget: Arbetstagarrepresentant
Andra väsentliga uppdrag: Ordförande FTF personal-klubb Dalarnas Försäkringsbolag
Oberoendeförhållande: Nej **Invalid:** 2014
Mandattid: 2014–2015

Gunnar Franzon
Födelseår: 1955 **Bostadsort:** Borlänge
Huvudsaklig utbildning: Fil.kand. Uppsala universitet
Arbetslivserfarenhet: Dalarnas Försäkringsbolag (2004–). Cap Gemini/Sogeti (1990–2004)
Huvudsaklig sysselsättning: IT-tekniker, Dalarnas Försäkringsbolag
Uppdrag i bolaget: Arbetstagarrepresentant, suppl.
Andra väsentliga uppdrag: -
Oberoendeförhållande: Nej **Invalid:** 2014
Mandattid: 2014-2015

Styrelse och revisorer

Ordinarie styrelseledamöter	Invalda i styrelsen	Mandattid
Maria Engholm, ordförande, Borlänge	2003	2012–2015
Carin Nises, vice ordförande, Mora	2004	2014–2016
Margareta Florén, Avesta	2002	2014–2016
Christer Lundgren, Falun	2012	2012–2015
Martin Moraeus, Orsa	2012	2012–2015
Marie Svan, Vansbro	2013	2013–2016
Christer Rosén, Fredriksberg	2013	2013–2016
Inge Gustafsson, FTF, Personalrepresentant, Borlänge	2013	2014–2015
Henrik Persson, FTF, Personalrepresentant, Säter	2013	Avgick juli 2014
Styrelsesuppleanter		
Gunnar Franzon, SACO, Borlänge		2014–2015
Håkan Klang, FTF, Falun		Avgick oktober 2014

Ordinarie revisor	Mandattid
Eva Fällén, Stockholm, auktoriserad revisor	2014–2015
Revisorssuppleant	
Michael Lindengren, Göteborg, auktoriserad revisor	2014–2015
Verkställande direktör	
Anders Grånäs, Falun	2012–
Valberedning	
Monica Rönnlund, ordförande, Borlänge	2014–2017
Mats Reyier, Borlänge	2012–2015
Ruben Forslund, Hedemora	2013–2016
Malin Höglund, Mora	2012–2015

Fullmäktige 2014

Kommun	Mandattid	Kommun	Mandattid
AVESTA	Peter Matsson, Avesta Börje Achrén, Krylbo Josef Wählin, Krylbo	LEKSAND	Per-Arne Linders, Siljansnäs Barbro Trum, Leksand Kristina Sjöberg Leander, Siljansnäs
BORLÄNGE	Mats Reyier, Borlänge Göran Wennström, Borlänge Eva Bylander, Borlänge Monica Rönnlund, Borlänge Anders Tunestam, Borlänge Maria Dahlström, Borlänge Rickard Lindberg, Borlänge Anna Rosengren, Borlänge	LUDVIKA	Lars Lindblom, Ludvika Rose-Marie Andersson, Ludvika Martin Lindgren, Ludvika
FALUN	Jan Blomqvist, Falun Håkan Östlund, Falun Thomas Fahlander, Falun Berit Kalles, Falun Håkan Ullberg, Falun Martin Bengtsson, Sundborn Gunnar Sköndahl, Falun Mathias Bergqvist, Falun Henrik Belin, Falun Elin Holst Granlund, Falun Susanna Walter Westberg, Falun	MALUNG	Per Söderlund, Malung Göran Bergman, Malung Maria Wiklund, Malung
GAGNEF	Gunnar Östberg, Gagnef Åsa Ahlgren Peters	MORA	Marie Rapp, Mora Malin Höglund, Mora Mats Rylander, Färnäs Johanna Sammeli, Mora
HEDEMORA	Ruben Forslund, Hedemora Jan Persson, Hedemora	ORSA	Erik Bergkvist Orsa
		RÄTTVIK	Kristina Pershagen Samuelsson, Vikarbyn Bertil Enmyren, Rättvik
		SMEDJEBACKEN	Ingemar Löf, Smedjebacken
		SÅTER	Lars-Erik Danielsson, Stora Skedvi Joakim Borgs, Gustafs
		VANSBRO	Elisabeth Säljgård, Dala Järna
		ÄLVDALEN	Göran Larsson, Älvdalen Jan Knuts, Älvdalen

Företagsledning

Anders Grånäs
VD

Camilla Evertsson
CFO

Ulrika Andrén
Chef HR

Marie Eriksson
Kommunikationschef

Thomas Norgren
Affärsområdeschef Företag

Johan Sundström
Affärsområdeschef Privat

Mats Johansson
Affärsområdeschef Bank

Ola Berglund
Chef Skador

Ordlista

Allmänt	Termer i resultaträkning och rapport över finansiell ställning, kassaflödes- och resultatanalys
<i>Affär för egen räkning, f e r</i> Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.	<i>Avsättning för ej intjänade premier</i> En skuldpost, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.
<i>Bruttoaffär</i> Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.	<i>Avsättning för oreglerade skador</i> De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar
<i>Direkt försäkring</i> Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.	<i>Avsättning för återbäring</i> Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.
<i>Kombinerad försäkring</i> All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.	<i>Avvecklingsresultat</i> I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.
<i>Mottagen återförsäkring</i> Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.	
<i>Återförsäkring</i> Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.	

<i>Diskonterad reserv</i> Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.	<i>Driftskostnader i försäkringsrörelsen</i> Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.
<i>Försäkringersättningar</i> Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.	<i>Försäkringstekniska avsättningar</i> Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.
<i>Immateriella tillgångar</i> Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.	<i>Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen</i> Premier betalas i förskott, medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte betalats ut placerar bolaget, så att det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs över från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.
<i>Kassaflödesanalys</i> Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och finansiering.	<i>Kvardröjande risker</i> Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, skall denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.
<i>Premieinkomst</i> Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.	<i>Premieintäkter</i> Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkrings-tid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost: Avsättning för ej intjänande premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan.

<i>Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.</i>	<i>Skadeprocent, direkt försäkring</i> Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.
<i>Uppskjuten skatt</i> Skatteskuld på realiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.	<i>Solvensmarginal</i> Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tillåts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena.
<i>Direktavkastningsprocent</i> Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.	<i>Totalavkastningsprocent</i> Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.
<i>Kapitalbas</i> Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreglerade skador.	<i>Totalkostnadsprocent, direkt försäkring</i> Summan av försäkringsersättningar och driftkostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.
<i>Konsolideringsgrad</i> Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.	
<i>Konsolideringskapital</i> Sammanfattade benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.	

Om jag bodde i Dalarna

Om jag bodde i Dalarna skulle jag tänka på mig, jag skulle tänka på andra, och vi skulle försäkra varandra om att det vi möter, möter vi tillsammans.

Vi skulle gå från ord till handling och starta vårt eget försäkringsbolag, vår egen bank, där alla med försäkring ägde sin del, där alla hade en röst och där varje röst var lika mycket värd.

Här skulle vi finnas för varandra, för dalarnas unga och gamla, för de som strävar, söker, vågar, väntar, för de som fallit, dem som rest sig, de som är på väg, de som har hittat hem.

Vi skulle kalla oss för Dalarnas och vi skulle känna ansvar för pengarna som anförtratts oss, vi skulle få dem att växa, dela ut dem till drabbade och få dem att växa igen.

Ibland är dröm och verklighet närmare än vad man tror.

Tack för att ni gör det möjligt!

.....
Den här texten var en del i informationskampanjen
kring Återbäringen till våra kunder 2014.

Avesta Kungsgatan 27, 774 30 Avesta, tfn 0226-560 35 | **Borlänge** Häradsvägen 18, 781 27 Borlänge, tfn 0243-159 25 | **Falun** Slaggatan 9, 791 21 Falun, tfn 023-930 00 | **Leksand** Torget 4, 793 31 Leksand, tfn 0247-25 41 20 | **Ludvika** Storgatan 32, 771 30 Ludvika, tfn 0240-138 55 | **Malung** Moravägen 4, 782 31 Malung, tfn 0280-130 95 | **Mora** Moragatan 4, 792 30 Mora, tfn 0250-178 10